OD. No. 1061

Naam STAKINGEN ALGEMEEN.

Zie ook: [redacted]

	Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
	1/11-51	LB	[illegible]									
19 FEB 1954		CVN	22 FEB 1954									
	1/12-55	AED	3 DEC 19[illegible]									
		O										

DOSSIERNo.: OD 1061 **NAAM:** STAKINGEN ALGEMEEN

Uit		In	Uit		In	Uit		In	Uit		In
Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum	Datum	Aan	Datum
1/11-51	VB	7/11									
19 FEB 1[illegible]	C	22 FEB. 1954									
1/12-55	AC D	3 DEC 1955									

MINUTENBLAD

DOSSIER No. OD 1061 NAAM: STAKINGEN ALGEMEEN

17250 - '47

INHOUDSOPGAVE

DOSSIER Nr.: OD 1061 NAAM: STAKINGEN ALGEMEEN

Volg Nr.	AFZENDER	Agenda Nr.	INGELEGD	
			Datum	Par.

A.L. 17253-'47

UITTREKSEL

Uit : OD 1229

Voor : OD 1061

Ag. nr: 110465

Naam: ALGEMENE BOND VAN WERKERS IN DE TEXTIEL EN KLEDINGINDUSTRIE

Naam: STAKINGEN ALGEMEEN

Afz. : I.D. Tilburg

Datum: Juni 1951

Aard van het stuk: Betreft :Rapport over de activiteit der EVC in Twente.

Zie bijlagen

Uitgetr. door: T.G.

Op aanwijzing van: B V

Datum: 21.11.51

D 38 - 10 000 10204 - 51

FOTO No. 3925

OD 1061

Rapport

over de activiteit der E.V.C. in Twente.

Het Hoofdbestuur der E.V.C (afd. Textiel) is gevestigd in Enschede, Oldenzaalsestr. 80. Het wordt momenteel gevormd door:

J. Gungjes, secretaris. Het is een jonge man geboortig uit Zaandam en lid van de C.P.N. Hij heeft de touwtjes in handen en bezit een flinke welsprekendheid. Gaat steeds de afdelingen in het gehele land af om hier de activiteit aan te wakkeren. Probeert kleinigheden aan te wakkeren en zijn lijfmotief is „staken".

F. Zenk[illegible], voorzitter. Is geboortig uit Twente. Is de „econoom" en behandelt alles wat te maken heeft van de technische kant. Is C.P.N.-er. Gaat niets van uit. Bezit geen persoonlijkheid, en wordt alleen geduld om zijn kennis van machinerieën, loonberekeningen enz.

Mej. Riet Groen, lid van het dag. Hoofdbestuur. Is lid van de C.P.N. en speciaal geïnteresseerd in de confectie. Is Amsterdamse en heeft daar haar sporen verdiend als agitator bij stakingen. Zit steeds te wroeten onder het jonge vrouwelijke personeel der confectie-fabrieken. Is een geslepen en doortastend persoontje.

Veenendaal, lid Hoofdbestuur. Is C.P.N.er en geboortig uit Enschede. Maakt geen eerlijke indruk en is hoofdzakelijk gekozen omdat hij een geboren volksmenner is. Zijn woordenvloed is onuitputtelijk en kan met succes zijn wil aan een vergadering opleggen.

Om de doelstellingen der E.V.C. te kunnen bereiken, en dat is hoofdzakelijk stakingen uitlokken of vermindering der arbeidsproductie (sabotage) werken zij hoofdzakelijk onder de jonge meisjes en het overige jonge personeel. De andere, getrouwden, zijn te taai voor hen omdat deze elementen niet direct de kop in de wind gooien, doch door de omstandigheden gedwongen (hongerin) eerst nog eens nadenken.

De jeugd echter is impulsiever en is eerder geneigd bij de eerste de beste kleinigheid het werk er bij neer te smijten.

" De verdere tactiek is dan om de jongd welke staakt niet te spelen tegenover de andere.
" Zij mogen toch hun jongere kameraden niet in de steek laten ", is dan de drogreden.
Heeft zulks geen succes, dan wordt er op aangedrongen dat de stakende jongd de straat op gaat, gaat, posten" ens., en de terreur tegen de andere arbeiders is geboren.
Zie Albert Hegen en Verkade waar zulke stakingen plaats hadden.
De bedrijven welke speciale aandacht hebben in Enschede, omdat in deze bedrijven de E.V.C. en/of C.P.N. flink vertegenwoordigd is, zijn:

In Enschede:

Firma van Heek en Co
Confectie-fabriek Rozendaal
Katoenspinnerij.

In Almelo:

Textielfabriek Almelo
Tricotage-fabriek Tentelink
ten Broggencate.

In Hengelo:

Textielfabriek, Parallelweg.
Strijkwerverij.

Tot slot mag ik nog onder de aandacht brengen dat de A.R.K. in Arnhem steeds onder de loupe zit. Tot nu toe heeft men hier geen vaste grond kunnen vinden, doch, gezien de belangrijkheid van dit bedrijf op defensie-gebied, dat men zich daar steeds in blijven vastbijten. Het is „de vette klinf" en het lijkt mij niet overbodig hieraan de nodige aandacht te schenken.

M. Dillen

UITTREKSEL

Uit : OD 1291 Naam: ALGEMENE BEDRIJFSBOND TRANSPORT

Voor : OD 1061 Naam: STAKINGEN ALGEMEEN

Ag. nr: 108380 Afz. : I.D.Amsterdam Datum: 26-4-1951

Aard van het stuk: Algemene ledenvergadering van de A.B.T. afd.Amsterdam. op 24-4-'51.

Ge zijt allen bij de ingang van de vergadering genoteerd en hebt een steunlijst in ont angst moeten nemen. De stakingen die er nu al zijn en die, welke nog komen, moeten gewonnen worden.Daarvoor is geld nodig en hieraan moet medewerking worden gegeven.Die lijsten worden a.s. Zaterdag van huis afgehaald en dan moet hij volgetekend zijn.Geen smoesjes van : "Ik had geen tijd", of:"Ik had al een lijst", iedereen zorgt dat Zaterdagmiddag de lijst met het geld klaar ligt, dat is noodzakelijk en..... er wordt op gewacht.Laat iedereen zich van deze plicht bewust zijn."

Uitgetr. door: T.G. Op aanwijzing van: B V

Datum: 20.6.1951

10185 - 51 - 116 2

UITTREKSEL

Uit : OD 345. Naam: MAANDRAPPORTEN NOORD-HOLLAND

Voor : OD 1061. Naam: STAKINGEN (ALGEMEEN)

Ag. nr: 102993 Afz. : I.D.Amsterdam Datum: Februari '51

Aard van het stuk: Rapport over de maand Januari 1951

Leerzaam was de vervolg-analyse van Berend BLOKZIJL over de Augustus 1950-stakingen, opgenomen in WERKEND NEDERLAND van 13 Januari. De stakingsleiding mag niet willekeurig (dit is nl. een kans voor politiespionnen) worden gekozen. Betrouwbaar in de strijd gebleken makkers worden aan de arbeiders aanbevolen. De vakbeweging (=EVC) moet de voorbereidingen voor de staking verrichten en haar beste mensen aan de stakingsleiding afstaan. De leden van de EVC moeten voorgaan en de ruggegraat vormen voor het gehele stakingsmechanisme, dat in snel tempo moet worden opgebouwd en in ruwe trekken eigenlijk al gereed moet staan als de staking uitbreekt.

Uitgetr. door: P.v.B. Op aanwijzing van: B III g

Datum: 27 April 1951

40060 - '49

No.14/8415 /Kab.
1x

19 OCT. 1950
ACDP 94708

On de uitgebreide bestuursvergadering der CPN. d~~e 7 augustus~~ Oct. 1950 waren aanwezig:

het volledige partijbestuur,districts-secretarissen,functionarissen van onderscheidene partijcommissies.

Het woord werd gevoerd door Paul de Groot.

Na de gebruikelijke inleiding waarbij Paul er op wees,dat het kapitalisme met rasse schreden naar zijn ondergang gaat,sprak hij over de situatie t.a.v. de prijzen- en loonpolitiek. Hij stelde vast dat de stakingsacties van de laatste tijd,hoewel deze de 5% loonsverhoging hadden afgedwongen - een mislukking waren geworden.

De partij heeft in allerlei bedrijven de stemming der arbeiders t.a.v. event. verdere stakingen getest en is tot de conclusie gekomen dat 68% niets voelt voor een staking. De laatste stakingsactie heeft een kloof in de massa veroorzaakt. Een der redenen daarvan is dat b.v. de O.V.B. een actie ontketende met als eis 10 tot 15% loonsverhoging, terwijl de partij/EVC. een eis van 5% stelde. Vele arbeiders waren van mening dat loonsverhoging van 10 tot 15% alleszins redelijk was en is en begrijpen niet waarom de CPN/EVC. bleef bij zijn eis van 5%.

De partijleiding was van mening dat als de CPN/EVC. was gekomen met een eis van 10 tot 15% de niet-communistische arbeiders zouden hebben gereageerd met: "daar heb je hen weer met hun onmogelijke eis". Hier is een grote fout gemaakt. Men heeft vergeten de arbeiders te wijzen op de mentaliteit der confessionele arbeiders. De partij heeft daarom vastgehouden aan de eis van 5% welke ongetwijfeld door alle arbeiders als nodig en redelijk werd beschouwd.

Nu wel de 5% loonsverhoging is afgedwongen doch niet de 10 of 15% voelt de arbeider zich misleid.

De solidariteit der arbeiders en de bereidheid ook van strijdbare kameraden is tijdens de staking tevens benadeeld omdat de O.V.B. e.a. een hogere stakingsuitkering gaf dan de CPN/EVC.

Er zijn thans nog vele arbeiders die in de schuld zitten als gevolg van de stakingen,waardoor vooral de huisvrouwen afkerig zijn van nieuwe stakingen. Paul constateert dus dat de solidariteit der massa een klap heeft gekregen,

de opgedane ervaringen ook van CPN. en EVC.stakers deze weerhouden om aan event. volgende acties deel te nemen en,

vooral de huisvrouwen gekant zijn tegen nieuwe stakingen.

De stakingsacties hebben zoveel geeist van de geldmiddelen der CPN. en EVC. dat deze thans aan de rand van een financiele afgrond staan. Dit heeft de partijleiding genoodzaakt om met spoed de kasmiddelen der districten naar de partijkas over te hevelen,hetwelk nodig was om de verplichtingen der CPN. tegenover diegenen die de stakingsacties hebben geleid te kunnen nakomen.

De CPN/EVC. moet daarom afzien van het uitvoeren van de plannen om eind October een nieuwe stakingsactie te ontketenen,maar laten we niet vergeten dat elke actie,ook als deze niet direct of geen zichtbaar succes oplevert,van invloed is. "Wij staan thans machteloos",aldus Paul de Groot.

Wij kunnen thans geen directe acties meer ontketenen,doch we moeten er thans op uit zijn om te zorgen dat de massa "in strijd blijft staan". Hij symboliseert dit als volgt: er is een grote stevige knaap die zo sterk is,dat we niet in staat zijn om hem direct neer te slaan. Als we nu maar zorgen dat we hem steeds weer tegen de schenen schoppen dan ontstaat daar op den duur zo'n zwakke plek dat hij op een gegeven moment toch door zijn knieën zakt. We moeten thans doen wat Lenin ons heeft geschreven: drie stappen vooruit en een achteruit. Thans doen we een stap achteruit maar het zou wel eens kunnen zijn dat deze stap

UITTREKSEL
Uit : OD 244 P.B.
Ag.no.: 94708
Voor : OD 1061.

achteruit - waarbij we dus terrein prijsgeven - tenslotte ons succes zal brengen.

Dat de arbeidersmassa grotendeels niets voelt voor nieuwe stakingen is voor een groot deel gevolg van de houding der huisvrouwen. De partijleiding heeft daarom besloten om ingaande 15 October a.s. in den lande de huisvrouwen te bewerken, Onder leiding van de N.V.B. zullen overal "duurteacties" worden ontketend. Als we hierin slagen zal de houding der huisvrouwen agressiever worden en zullen we na enige tijd mogelijk via of met ondersteuning der huisvrouwen - weer actie kunnen krijgen. vooral als we er in slagen ook vrouwen uit NVV-gezinnen bij de acties te betrekken.

De discussies waren zeer fel en kwamen hierop neer:

1) de maatregelen van de partijleiding om de districtskassen leeg te halen zijn onjuist en niet verantwoord;
2) verschillende partijgenoten krijgen de indruk dat de partijleiding wel allerlei plannen heeft en goede wil bezit, maar laboreert aan onkunde en de navigatie is zodanig dat als deze niet wordt veranderd, het schip spoedig aan de grond zal zitten" (Nico Luirink).

Paul erkende dat er fouten waren gemaakt, maar de maatschappelijke situatie is thans zo vertroebeld, dat de partijleiding ook in het duister tast."

11 October 1950.

Aan het Hoofd der B.V.D.
Javastraat 68.
D e n H a a g.

UITTREKSEL

Uit : OD 488 Naam: MAANDVERSLAGEN B.V.D.

Voor : OD 1061 Naam: STAKINGEN IN HET ALGEMEEN

~~Afgaan~~ Afz. : B.V.D. Datum: 15-9-1950

Aard van het stuk: Maandoverzicht No.8-1950

Zie bijlagen

Uitgetr. door: T.G. Op aanwijzing van:

Datum: 11.7.1951

10185 - 51 - 116 2

Het Dagelijks Bestuur van de C.P.N. heeft in de jongste verslagperiode nog andere "Oproepen" zijnerzijds doen uitgaan. In die van 15-8-1950, gewijd aan de stakingen in Rotterdam en Amsterdam, stelde het bestuur vast, dat het een rechtvaardige strijd gold, welke boven zijn directe betekenis uitging. De stakers beten z.i. het spits af voor de gehele werkende bevolking van Nederland. Drie dagen later plaatste De Waarheid onopvallend een verklaring terzake van de E.V.C. Het Verbondsbestuur, zo werd vermeld, besloot naar aanleiding van het voornemen der regering om de schepen door militairen te laten lossen en laden, "als tegenmaatregel het Wereldvakverbond te verzoeken de arbeiders van alle havensteden ter wereld op te roepen deze schepen te boycotten". Zover is het evenwel in de practijk niet gekomen doordat zodanige tussenkomst van militairen niet werd gevraagd. Nochtans werd door dit E.V.C.-initiatief bevestigd, dat de actie-radius van deze communistische vakcentrale internationaal groter is dan die der C.P.N. Tengevolge van de bekende breuk in het W.V.V., werd de E.V.C. bij gebrek aan beter sedert 1949 het belangrijkste organisatorische steunpunt van het W.V.V. voor Noord-West Europa.

De partijleiding heeft, ondanks de communistische overwinningsfanfares haar teleurstelling over de afloop der stakingen niet kunnen verhelen. Het begin heette machtig, doch het einde getuigde van totaal onvermogen. Het jarenlang verwaarlozen van kernvorming in de bedrijven strafte nu zichzelf, aldus een uiting van gezaghebbende communistische kant.

In overzicht no. 7 - 1950 werd in hoofdzaak over de havenstaking te Rotterdam uitgeweid. Te Amsterdam werd de havenstaking, in aard en omvang overtroffen door het conflict in de bouwvakken.

De E.V.C. greep hiervoor de looneisen aan van de circa 120 steenlossers (steenzetters) der vaste ploeg, van wie het merendeel

in de E.V.C. georganiseerd is.

Na de besmetverklaring van stenen en cement door genoemde vakcentrale, waardoor ook de bouwmaterialenhandel in het conflict werd betrokken, liepen de stakers de bouwwerken af. Zij vonden daar de E.V.C.-ers bereid om zich solidair te verklaren. Hiermede werden twee doelen tegelijk bereikt. Het aantal stakers werd uitgebreid en de uit te oefenen druk op anderen kon worden verzwaard.

Hoewel gepoogd werd in Amsterdam een algemene staking in het bouwbedrijf te verwerkstelligen, lieten lang niet alle bouwvakarbeiders zich tot staking verleiden. De nieuwbouw evenwel kwam volkomen stil te liggen. Op het dieptepunt waren er circa 3500-4000 stakers. In woord en daad, in de communistische pers en op straat werd een rustelcze activiteit tegen de regering, de Uniebonden en de genomen politiemaatregelen gericht. Op vele nog niet stilgelegde bouwwerken werden de arbeiders gedwongen tot sympathiestaking. Molestatie van werkwilligen en bedreiging daarmede kwamen veelvuldig voor.

Ook in de E.V.C. waren echter opponenten tegen deze staking. Voorts zette het onder de E.V.C.-ers kwaad bloed, dat Uniebondsleden als moleststakers een uitkering ontvingen, welke ver uitging boven de karige E.V.C.-vergoeding.

Door de Uniebonden werd ook op andere wijze geageerd tegen de communistische hetze. In overleg met de Bedrijfsraad voor het Bouwbedrijf werd op 17 Augustus j.l. door de werkgevers- en werknemersbonden besloten om met ingang van Maandag 21 Augustus bepaalde werken open te stellen voor werkwilligen, die bij de bedrijfsunie waren aangesloten. Dit kwam in wezen neer op uitsluiting van de E.V.C.-ers en ongeorganiseerden, van welke laatsten evenwel de gunstig bekend staande arbeiders ook op het werk zouden worden toegelaten. Een gezamenlijk actie-comité dezer initiatiefnemers (al gauw door de Waarheid herdoopt in "Re-actie"-comité) zou als enige instantie aanwijzingen voor het weder in dienst nemen verstrekken. De pogingen om op deze wijze communistische terreur in de hoofdstad tegen te gaan zijn niet geslaagd. Vele bouwvakarbeiders, overlast ondervindend of vrezend, konden er niet toe komen het hun aangewezen arbeidsobject te betrekken.

Toen de stakingsleiding had besloten de staking met ingang van 23 Augustus op te heffen, bleven de maatregelen van het genoemde comité wel van kracht. Verschillende patroons doorkruisten nu echter de actie door de arbeiders zonder enig door het comité gewenst voorbehoud op de steiger toe te laten. De hierdoor verzwakte positie en de door E.V.C.-ers op de objecten gevoerde agitatie tegen uitsluiting, noopten tot het openstellen van de bouwwerken voor alle werknemers per 25 Augustus 1950. Die dag was het op meerdere objecten nog wel onrustig, daar er lieden waren, die hevig delibereerden over uitbetaling van de twee uitsluitingsdagen (23 en 24 Augustus). De Waarheid van 30 Augustus 1950 kreet deze lieden uit voor Trotskisten. De volgende dag was de rust in het bouwbedrijf weergekeerd.

Over de havenstaking te Amsterdam, welke zoals bekend de Rotterdamse op de voet volgde, slechts enkele opmerkingen dezerzijds.

Toen op Zondag 13 Augustus in de Rotterdamse haven besloten was tot staken, werd daarop gewezen in een ABT-bulletin, door deze E.V.C.-bond Maandag-ochtend in het Amsterdamse havengebied verspreid. Een ander ABT-bulletin wekte op 14-8-1950 de havenarbeiders op des avonds een openbare vergadering te bezoeken, aangezien ook de Amsterdamse havenarbeiders hun eisen hadden.

Het feit, dat er in Rotterdam door enige maatschappijen onregelmatigheden waren gepleegd met de beloning van "bestoken koekebakkers' (niet-havenarbeiders), die door drukte in de haven, als gevolg van de Antwerpse staking, een hogere beloning genoten dan de havenarbeiders van professie, werd terdege uitgebuit. Deze bij de arbeiders ergernis wekkende houding had vermoedelijk wel in normaal overleg kunnen worden opgelost. Voor de CPN-EVC evenwel was dit gebeuren, psychologisch juist gezien, de druppel, welke de emmer deed overlopen.

Op 15 Augustus werd aan circa 1300 havenarbeiders op een ABT-vergadering door de ABT-hoofdbestuurder Kleinsma medegedeeld, dat de eisen parallel moesten lopen met die der Rotterdamse makkers, dus 10% loonsverhoging en handhaving van het ploegenstelsel.

Op die dag zette het conflict feitelijk reeds in. Er werd gepost bij bedrijven. Samenscholingen en demonstraties eindigden veelal in verzet tegen de politie, Werkwilligen werden gemolesteerd. Intussen werden verboden geldinzamelingen gehouden. Voor de huizen van werkwilligen werd samengedromd teneinde hen of hun huisgenoten te molesteren. Deuren, muren en straten werden bekalkt met: "Hier woont een maffer". Voor al deze onregelmatigheden was een speciale organisatie in het leven geroepen door de stakingsleiding.

Om het molest zoveel doenlijk te beperken werden speciale politiemaatregelen uitgevaardigd. Aan de werkwilligen moest tevens een veilige aan- en afloop naar en van hun werk en huis worden verzekerd.

De E.V.C. oordeelde het nuttig de mede door haar gepropageerde stakingswoede te omlijsten met een grote openbare vergadering in de Apollohal op 17 Augustus, waar 5000 bezoekers over de "ware" stand van zaken werden ingelicht door verschillende bedrijfsarbeiders en aan de staking verwante EVC-vakbondsbestuurders. Berend Blokzijl deed daar de positieve toezegging, dat de komende Zaterdag (19 Augustus) een redelijke uitkering aan de stakers zou worden verstrekt, terwijl gratis levensmiddelen beschikbaar zouden zijn. Hij kondigde tevens het verschijnen van een stakerskrant aan en wist het W.V.V., waarmee de E.V.C. zich in verbinding had gesteld, sterk genoeg om elk Nederlands schip, waar ook, te boycotten wanneer de regering soldaten in de havens durfde in te zetten.

Om een totaal overzicht te krijgen van de omvang der havenstaking nog het volgende:

Op 17 Augustus was het zó, dat er omstreeks 2000 SHB-ers staakten benevens enige honderden vaste arbeiders. Op 21 Augustus was het dieptepunt bereikt. Toen bedroegen deze aantallen respectievelijk circa 2125 en 300. Na die datum liep het aantal stakers traag maar gestadig terug. Toen op 30 Augustus j.l. tot definitieve opheffing der staking werd besloten, waren deze getallen ca 1750 en 70. Hieruit komt naar voren, dat het doel om er een

algemene staking van te maken niet werd bereikt. Integendeel, zelfs menig EVC-er negeerde de richtlijnen van de leiding.

Een poging om binnenbeurtvaart, beroepsgoederenvervoer en vemen in het conflict te betrekken, strandde op de onwil van betrokkenen en de eis van geheime schriftelijke stemming daarover.

08 1061

R E V O L U T I O N N A I R C O M M U N I S T I S C H E
P A R T I J -- Nederlandse Sectie van de IVe Internationale.

Aan de stakers in Amsterdam!

Kameraden,

Voor het eerst sinds lange tijd staat een breed front van Amsterdamse en Rotterdamse arbeiders weer in gemeenschappelijke strijd. De Amsterdamse bouwvakarbeiders, de Amsterdamse taxi-chauffeurs, de arbeiders van Publieke Werken, de Rotterdamse en Amsterdamse havenarbeiders, hebben hiermee het juiste antwoord gegeven aan de regering, die door zakken-rollerij als de devaluatie, en door middel van steeds scherpere tarieven, alleen de belangen dient van de portemonnaies van de patroons. Maar niet alleen zakken-rollerij en jaagsysteem gebruikt de overheid. De "democraten" hebben helmen, politie-knuppels, sten-guns, jeeps motoren en overval-wagens de straat op gestuurd met maar één doel: de staking te breken. In het Rotterdamse havengebied zijn "samenscholingen" van meer dan drie personen verboden; daarmee zijn de Rotterdamse havens tot een soort van "Speer-gebied" van de politie-knuppel geworden. De Amsterdamse Unie-bestuurders van bouwvak weigeren verdere uitkering en dwingen de arbeiders weer aan het werk, waar zij "beschermd" zullen worden door politie en marechaussée. Ook zij hebben maar één doel: de staking te breken. De politie-honden huilen allemaal één wijs: "het is geen "bonafide" staking, maar een "politieke" staking." Alsof het niet juist het optreden van de politie is, waardoor de politieke macht van de heersende klasse zich in de stakingen mengt. Alsof het niet de botte loonstop-politiek van de regering is, die met haar "rijksbemiddelaars" elke eis in de prullemand stopt en elke staking de nek probeert om te draaien, waardoor zij elk stuk strijd automatisch maken tot een strijd tegen de Rijksbemiddelaars en tegen de loonstop. Tegen deze politiek van loonstop, rijksbemiddelaars en gummi-knuppel stellen de arbeiders hun eigen politiek: die van de gemeenschappelijke strijd, de strijd tegen de honger, de strijd ook voor de verdediging van het stakingsrecht, de strijd tegen de gummi-knuppel in de bedrijven. In deze strijd moet één ding vaststaan: wij laten ons niet intimideren, en vooral: GEEN AMSTERDAMSE ARBEIDER WERKT ONDER POLITIE-TOEZICHT!!

EÉN STAKING, EÉN LEIDING, EÉN EIS!

Verschillende stakingen zijn er aan de gang, en elke groep die staakt steunt daardoor automatisch de andere. Want hoe breder het stakingsfront, hoe moeilijker het werk van de stakingsbrekers. Maar om tot vaste eenheid te komen is het een eerste eis, dat alle staking n zoveel mogelijk verbonden worden. Wij mogen de reactie niet de kans geven, ons één voor één af te slachten, maar wij moeten gezamenlijk naar de overwinning. Daarom moet er naast de stakings-comité's één centrale stakingsleiding komen. Daarom moeten alle stakingen verbonden worden door EÉN GEMEENSCHAPPELIJKE EIS. ALLE STAKINGEN HEBBEN IN WEZEN HETZELFDE DOEL: het doorbreken van de dictatuur van de Rijksbemiddelaars over de

arbeidersklasse; het doorbreken van de honger-politiek, het doorbreken van de loonstop.

Volgens officiële gegevens zijn de prijzen sinds de devaluatie met ruim 10 % gestegen. De Rotterdamse havenarbeiders gaven het voorbeeld en eisten in overeenstemming daarmee: EEN LOONSVERHOGING VAN 10% ! De Amsterdamse arbeiders volgden, en maakten hun eisen gelijk aan die van hun Rotterdamse kameraden. Daarmee werd de eenheid machtig versterkt! Het is de taak van de andere stakende groepen, het hunne hiertoe bij te dragen, en de eis, die alle arbeiders bindt:

10 % !

tot hun hoofdeis te maken.

ALLEEN OP DEZE WIJZE KAN BINNEN HET STAKINGSFRONT DE ONVERBREKELIJKE EENHEID GEHANDHAAFD WORDEN, ALLEEN VOOR ZO'N ALGEMENE EIS KUNNEN VERDERE GROTE GROEPEN ARBEIDERS ZICH AANSLUITEN, en zodoende kan men komen tot:

het algemene offensief tegen de loonstop!

Kameraden!,

Het algemene offensief tegen de dictatuur der Rijksbemiddelaars, tegen de loonstop, is de leuze die de Revolutionnair Communistische Partij en haar orgaan "De Tribune" jarenlang propageerden. Onze kameraden die in de staking betrokken zijn, doen hun plicht, zowel in Amsterdam als in Rotterdam. De R.C.P. (Nederlandse Sectie van de Vierde Internationale), acht het haar natuurlijke plicht, alle steun aan deze strijd te verlenen. De leuzen van het ogenblik zijn:

NIEMAND WERKT MET EEN GUMMIKNUPPEL IN DE RUG!

UITBREIDING VAN DE STRIJD TOT EEN ALGEMEEN OFFENSIEF TEGEN DE LOONSTOP!

VOOR EÉN STAKING: EEN LEIDING EN EÉN EIS:

DOORBREKT DE LOONSTOP, VOOR EEN LOONSVERHOGING VAN 10 % voor alle arbeiders!

REVOLUTIONNAIR COMMUNISTISCHE PARTIJ.
Afdeling Amsterdam.

(p/a M.Ferares,
Nieuwe Prinsengracht 47 II)

UITTREKSEL
UM : OD 345
Ag.no. : 2877
Voor : OD 1061

VII ALGEMEEN

Aan de politiezorg over deze stad werden in de afgelopen maand grote eisen gesteld. De talrijke samenscholingen, demonstraties en molestaties vereisten behoudens tactvol optreden, een verzwaarde dienst. Dat er af en toe spaanders vielen, kan meestal geweten worden aan het in de wind slaan van de aanmaningen der politie; in sommige gevallen namen de stakers een dreigende houding aan en gooiden met stenen of stukken hout. Er waren samenscholingen op diverse punten der stad, vanaf kleine groepjes tot menigten van 500 man. Dat intimidatie en terreur niet, zoals De Waarheid beweerde, maar een verzinseltje van de reactionnaire machten was, moge een willekeurig voorbeeld bewijzen. Op 17 Augustus werd een werkwillige, per rijwiel naar zijn taak in de haven gaande, door een groepje stakers gevolgd. Hij werd gedwongen van zijn fiets af te stappen en weldra omringd, bedreigd en uitgescholden. Toen hij zich bij het opdringen zijner tegenstanders wilde verdedigen, werd enige malen een rijwiel naar hem toe geslingerd, waardoor hij enige verwondingen opliep. Een der molestplegers werd wegens openlijke geweldpleging c.q. mishandeling gearresteerd.
Nu is het jammer dat bij het uiteendrijven van relletjes weinig of meestal geen arrestanten worden gemaakt. Bij nader politiek-technisch verhoor ware wellicht verband en samenhang van personen, groepen en extremistische organisaties bij stakingsactiviteit gedocumenteerder af te leiden.

Dat de politie niet op de onverdeelde sympathie van De Waarheid kan bogen, is lang bekend en is privé-zaak. Maar dat de politie "de knuppelaars van Arnold d'Ailly", "met bruut geweld", "als razenden te keer gaande", "met terreur" enz. tal van arbeiders ernstig heeft mishandeld, zoals het blad schreef, mag gerust op het conto van bewuste vervalsing der gebeurtenissen worden geschreven.
De communistische raadsleden Van WIJK en JANSZ eisten van de Burgemeester (die een oproep aan de burgerij had gedaan om orde en rust te handhaven), als hoofd van de politie, met klem het ontnemen van de handmitrailleurs (stenguns) aan de politie. Zij wezen er op, dat de stakende arbeiders en de overige werkers voor politieterreur niet opzij zouden gaan (Waarheid 16 Augustus 1950).
Dat de CPN zelf niet afkerig is van terreur en wapens bleek

toen

toen hier van diverse kanten berichten binnenkwamen, dat comité's van actie door haar waren gevormd om de demonstratieve bijeenkomst van het NVV op 28 Augustus in de war te schoppen. Dat dit niet doorging is vermoedelijk te danken aan het feit dat op die datum de meeste stakingen achter de rug waren en de havenstaking op het punt stond opgeheven te worden, alsmede het aanwezig zijn van politiemacht. In een andere (kleine) samenkomst van CPN-functionarissen werd verteld dat de moord op Lahaut als gevolg had dat het parool was gegeven om internationaal met terreur te beantwoorden. Fantasterijen t.o.v. Nederland daaromtrent werd ontraden.
Ook het in handen krijgen van de mee naar huis gegeven wapens van soldaten der Tweede- en 7-December-Divisie zouden een onderwerp op een CPN-bespreking zijn geweest, alsmede andere strijdmiddelen tegen de politie. En nu kan dit alles wel heethoofderij van CPN-functionarissen zijn, iets blijft van zulke dingen wel hangen en in elk geval wakkert het bij bepaalde figuren een strijdlustiger stemming aan. Een anonymus kondigde bij schrijven aan dat de "wapens voor ons voor het grijpen liggen" en dat er een prima getraind leger van 250 man bestaat. "De maffers worden van hun werk gehaald en zal door onze mannen ook hardhandig worden opgetreden". Ondertekening: "De Stoker", versierd met het vignet van hamer en sikkel.

Dat de CPN de lust tot bovenstaande acties heeft aangewakkerd is duidelijk wanneer men gedurende de laatste maanden haar publicaties heeft gevolgd. De Uniebonden (vooral de grote vijand NVV) en de Regering werden aangevallen en de reeds lang lopende besprekingen over diverse kwesties uitermate verdacht gemaakt.
Zij heeft, en dit is zeer belangrijk, onder de arbeiders levende sociaal-economische eisen en grieven uitgebuit voor een doelbewuste, politiek gerichte, agitatie. Want, en dit kan niet genoeg gezegd worden, er <u>is</u> ontevredenheid onder de arbeiders, ook onder de niet-communistisch denkenden.
De nog steeds stijgende kosten van levensonderhoud maken het de arbeiders niet gemakkelijk om zorgeloos aan deze, het gezinsbudget drukkende kosten, voorbij te gaan. Een inderdaad groot stuk werk als de herclassificatie b.v., moge dan uiteindelijk tot succes voeren, het duurt te lang! Een overleg van de vakcentralen met overheidsinstanties over de gevolgen van de devaluatie in moeder's huishoudboekje b.v. moge eenzelfde resultaat hebben, het duurt te lang! En, de arbeider heeft minder oog voor de zware economische druk, die als gevolg van oorlog en na-oorlogse omstandigheden op het land drukken, dan op de directe vermeerdering van inhoud van het loonzakje. Vooral geldt dit voor de ongeorganiseerde arbeider, die niet zoals leden der Uniebonden door hun organisaties worden geleerd open oog te hebben voor de verschillende facetten in de huidige sociaal-economische omstandigheden. En er lopen nog heel wat ongeorganiseerden rond.

De CPN heeft meer gedaan. Zij heeft, handig overigens en meteen gemeen waar het politieke oogmerken gold, geappelleerd aan het solidariteitsgevoel van de arbeiders en hun, al of niet gedwongen meegaan, in De Waarheid toegejuicht.

Een totale uitsluiting van communisten en EVC-ers door patroons moge dan, achter een bitterglaasje bezien, wel aardig klinken, in Amsterdam redt men het daarmee niet. Dit wekt niet alleen verzet in communistische en EVC-kringen, maar ook daarbuiten.

Bovendien

Bovendien zou het politiek gezien niet alleen onjuist zijn, ook maatschappelijk is dit niet te verantwoorden. Enkele duidelijke voorbeelden van afstraffing zijn voldoende. Collectief verzet tegen deze communistische methoden moet worden aangekweekt, zowel door Uniebonden als overheid. De werkwillige die zich bij stakingen voor moeilijkheden geplaatst ziet, moet zich in zijn houding volkomen geruggesteund dienen te voelen door zijn bond en het gezagsapparaat. Want de communisten zullen in het kader van de internationaal door de Kominform verstrekte opdrachten om in West-Europa herrie te schoppen, niet voor het laatst hebben geprobeerd Nederland in de koude oorlog te betrekken. Er ligt nog agitatieterrein braak, b.v. in de Metaalbedrijven (eis: verhoging uurloon 6 cent; toegestaan thans 4 cent) en vooral tegen de kosten der bewapening en haar productie. Zij zal daarbij gebruik maken van de nu opgedane ervaringen. Per slot van zake heeft de CPN het front afgetast, ook de genomen politiemaatregelen. "De Nederlandse arbeidersklasse maakt zich op voor "nieuwe strijd, niet alleen om de aanval af te weren, maar ook "om verdere successen te bereiken" (Waarheid 2 September 1950). "Nieuwe strijd wacht. Dit betekent dat de steuncampagne niet al-"leen niet mag verslappen, maar nog hoger opgevoerd moet worden" (Waarheid 5 September 1950). De EVC-bestuurder NOOTER had al op een vergadering in Den Haag op 22 Augustus gezegd, dat de door Rotterdam in het stakingsfront aangebrachte deuk door de EVC zal worden uitgeklopt door bewerkstelliging van nieuwe en beter georganiseerde stakingen. En verder geld, geld, geld.
Deze geldcampagne werd door het partij-orgaan gesteund door geregelde publicatie van een aantal "stormadressen", w.o. Waarheidswinkels en het kantoor van het ANJV, met opwekking van daaruit met Sol-lijsten steungelden te gaan halen. Tot slot dit. Op 16 Augustus bracht De Waarheid het bericht dat de communistische raadsfractie een extra-raadszitting had aangevraagd in verband met de stakingen. Deze zitting werd toegezegd. Op 28 Augustus was de belangstelling op de publieke tribune, speciaal van havenarbeiders, groot. SELGERS, BLOKZIJL en BRANDENBURG hielden redevoeringen over de aanleiding der aanvraag dezer raadszitting, over de oorzaken der stakingen, over het politiebeleid dat aan dat van de "Grüne Polizei" herinnerde. GORTZAK tenslotte, denunciëerde het betoog van de Protestans-Christelijke heer van RIJ, die als maidenspeech een fel requisitoir, goed gedocumenteerd, tegen de internationaal communistische methode van de koude oorlog in West-Europa hield. De Waarheid van de volgende dag nam het air aan van: "En toch heb-"ben we ze het eens lekker gezegd en ze zaten met d'er mond vol "tanden".
De rol van de EVC is in het stakingsoverzicht voldoende belicht. Hij heeft inderdaad de stakingen niet uitgeroepen, maar stond daar con amore achter. Hij liet het opknappen door stakingsleidingen (lees comité's van actie), die de communistische directieven hebben gevolgd. Als KLEINSMA beweert dat de EVC zich er van bewust is dat de EVC geen staking kan leiden, dan is dit alleen maar uitdrukking van het feit dat dit verbond niet de financiële gevolgen van de stakingen wenst te dragen. De stakingsleidingen dienden zo veel mogelijk geld bijeen te laten bedelen. Overigens was iedereen die hieraan wilde meedoen welkom. De EVC-Chevofa b.v. stuurde zijn leden een pamflet dat opwekte met bijgevoegde steunlijst te gaan werken bij buren, vrienden, familie, kaartavondjes, klaverjasclubs

sportverenigingen

sportverenigingen enz.
Veel stakers konden of wilden zich voor dit werk niet lenen.
Om de agitatie zo groot mogelijk te maken werden bepaalde handelingen aan de stakers voorgeschreven; vóór elke opdracht werd de stakerskaart ingetrokken; er nà teruggegeven. Bij niet-voldoen aan de gestelde taak werd de kaart niet afgestempeld, met gevolg: verlies van een dag stakersuitkering. De lage uitkeringen, met enige levensmiddelen, hebben bij veel stakers kwaad bloed gezet.
Gedurende de stakingsperiode verschenen stakersbulletins. De eerste dagen waren deze gestencild (b.v. van de ABF), later gedrukt in de vorm van een kleine krant. Redactie: gezamenlijke stakingsleidingen. Hier zat vermoedelijk de EVC achter, want op de EVC-vergadering van 17 Augustus verklaarde BLOKZIJL dat het hoofdbestuur-EVC maatregelen in voorbereiding had om de stakingsleiding in staat te stellen dagelijks een eigen krant uit te geven. "De EVC heeft al voor papier gezorgd".
Veel van de inhoud dezer geschriften was, zoals kan worden verwacht, bedriegelijk, leugenachtig, sentimenteel en overigens veel copy uit De Waarheid.
Een voorbeeld: een artikeltje "In de hangkast" d.d. 28 Augustus berichtte dat in de vergadering van "stakende"(?) bouwvakarbeiders in de Diamantbeurs "om opnieuw hun houding te bepalen" een tweetal "Sherlock Holmessen" in een kast betrapt werden op afluisteren. Een van de twee "politiemannetjes" was een "hoge ome". Ze verlieten, opschrijfboek en potlood onder de arm geklemd, haastig en onder duizend spottende opmerkingen van de bouwvakarbeiders de zaal.
Dit bericht, dat al direct als canard werd beschouwd omdat er in die zaal geen kasten zijn om zich te verbergen, werd toch gecontroleerd. Het was van A - Z gelogen. Weer een staaltje van stemmingmakerij tegen de politie.

Tot slot moge er dan op worden gewezen dat de veroorzakers van deze samenhangende stakingen kans hebben gezien om aan het economisch leven van Amsterdam een geduchte schadepost toe te brengen. Het heeft de gemeenschap een schat van geld gekost. In elk geval een resultaat dat volgens de Leninistische doctrine al een overwinning is op het kapitalisme.

RAPPORT VAN KB

2 September 1950.

8 SEP. 1950
ACD/ 92542

Voor ~~HB~~ Ho

No. 2026/II

Betreft: VERLOOP DER STAKINGEN TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM

Over het verloop der in Rotterdam en Amsterdam plaats gehad hebbende stakingen, valt het volgende op te merken.

Ongetwijfeld hebben E.V.C. en C.P.N. met deze stakingen bedoelingen van verderstrekkende aard gehad dan wel tot uitdrukking zijn gekomen. Het staat wel vast dat men in het kamp der C.P.N. gaarne had gezien dat de stakingsbeweging veel verder om zich heen gegrepen had. Men heeft daartoe ook moeite genoeg gedaan, heeft gepoogd kleinere-partiële-stakinkjes met de grotere in verband te brengen, de onrust in de bedrijven zo hoog mogelijk op te voeren en getracht de materiële eisen der stakers uit te breiden tot de ideële: handen af van Korea.

Men heeft, om het anders te zeggen, de zuiver zakelijke aard der staking willen verkrachten tot een politieke. Dat dit niet gelukt is, is, behalve aan de sterk aan de dagtredende onwil te deze bij de stakers zelf, ook - en niet in de laatste plaats- te danken aan de houding van sommige -niet communistische- stakingsleiders, voor wie -hoezeer deze ook gekant tegen alles wat naar militairisme en oorlog zweemt- het verbinden aan de staking van het "geen ingrijpen in Korea-motief" een al te Russische kleur had.

Uit uitlatingen van stakingsleiders werd het volgende vernomen: Dat het snelle afbreken der staking in Rotterdam -waarvan de C.P.N. beweert dat belangrijke winst te boeken valt- deze nochtans in de hevigste woede heeft doen uitbarsten. (dat deze woede zich in bijzondere mate uit tegen in Rotterdam leidinggevende C.P.N.-ers behoeft geen betoog.)

Dat men verder node heeft gezien dat de taxi-chauffeurs

weer aan het werk gingen. Pogingen zijn aangewend de stakingen der taxi-chauffeurs te verbinden met die der bouwvakarbeiders en transportarbeiders.

Men heeft gepoogd al deze groepen samen te laten werken en het besluit te doen nemen tot één algemene actie. Dat het zover niet is gekomen, is het gevolg van de nuchterheid, de tenslotte toch wars-van Moskou - mentaliteit van de Ned. arbeider, de tegenstand van een aantal stakingsleiders, vooral van Transport, èn het toegeven aan bepaalde eisen der stakers door de werkgevers of de toezegging tot herziening der verhouding tussen lonen en prijzen door de regering. Ook heeft de actie der Uniebonden en patroons in de bouwvakken -de E.V.C.-ers weren van de bouwwerken-, velen bevreesd gemaakt. Het niet straf doorvoeren van deze dreiging was een wijs besluit.

Vastgesteld kan ten slotte worden, dat de stakende Amsterdamse transportarbeiders zich vrij sterk aan hun lot overgelaten gevoelen. Ze vechten nu nog, slechts met de rug tegen de muur, in afweer tegen het toepassen van rancune.

Vrijgegeven voor actie.

Verzonden aan: HBVD
HB
B III
B XI.

AAN : H/B.V.D.

VAN : HKB

Nr. : 1180

Doorgezonden aan 6.427/6.38

Bin [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3 Aug 1950
~~15 JAN. 1951~~
ACD 9'976 Z

6.427/6.35

Wij vernamen het volgende over de toestand in de Rotterdamse havens:

In de havens is de toestand nog niet rustig, hoewel er niet meer gestaakt wordt. Op 23-8-1950 is er nog een pamflet in de haven uitgezet, waarin geklaagd werd over de rancune maatregelen die genomen zijn.

Zowel uit de pers (Waarheid) als uit gesprekken met communisten, is gebleken dat men nog volop werkt met solidariteitslijsten om, zodra dit nodig is, weer te kunnen staken.
De E.V.C. zou degenen die doorgewerkt hebben dwingen om hun weekgeld af te staan ten behoeve van het stakingsfonds. Dit wordt geargumenteerd door het feit dat de E.V.C. ook aan niet georganiseerden die gestaakt hebben, heeft uitbetaald.

HKB, 29-8-1950

Kan in verband met
1. rapport dd. 5-9 over C. beleid t.a.v. jongste ~~[illegible]~~
2. brief dd. 8-9. over verloop der jongste ~~stakingen~~
3. [illegible] voor [illegible] dd. 8-9 [illegible]
worden gedep. [illegible] 28/9

Concept.

B.

Vertrouwelijk

Onderwerp:
Verloop der jongste stakingen
te Amsterdam en Rotterdam.

7-9-1950.

Met verwijzing naar mijn schrijven No. 92120 d.d. 5-9-1950 moge ik Uwe Excellentie het volgende berichten ter aanvulling van het daarbij gevoegde rapport.

De stakingstactiek der communisten, vermeld onder punt 6 van bedoelde nota, leidde er te Rotterdam aanvankelijk toe, dat de politieke oogmerken van C.P.N. en E.V.C. opzettelijk niet werden kenbaar gemaakt.

Nadat de stakingen op gang waren, hebben de communisten deze voorzichtige tactiek echter minder strak gevolgd.

Het staat wel vast, dat men in het Communistische kamp gaarne een verder om zich heen grijpende stakingsbeweging had gezien. Derhalve werd getracht kleinere conflicten met de grotere stakingen in nauwere relatie te brengen en het geheel te verbinden met een politieke achtergrond, n.l. de strijd voor de vrede en een verenigd verzet der werkers tegen agressie.

De communisten hebben hiermede een beleidsfout gemaakt. Het merendeel van de stakers toonde zich niet bereid:

1. eigen concrete eisen op te geven ten gerieve van algemene, doch vage stakingsleuzen;
2. de materiele opzet der staikng op te offeren aan een door de communisten nagestreefde politieke stunt.

Ook al bleken deze twee motieven te hebben bijgedragen tot een sneller verloop der stakingen, zo wordt dezerzijds het ontbreken van voldoende fondsen ter ondersteuning van de stakers aangemerkt als de factor, welke -zoals eerder aangeduid in vorenvermeld rapport- de doorslag gaf bij het beeindigen van de onderhavige conflicten.

Aan
Zijne Excellentie de Minister
van Binnenlandse Zaken
~~Binnenl~~ te 's-Gravenhage.

Copie voor HBVD.

RAPPORT VAN KB 2 September 1950.

Voor HB

No. 2026/II

Betreft: VERLOOP DER STAKINGEN TE AMSTERDAM EN ROTTERDAM

Over het verloop der in Rotterdam en Amsterdam plaats gehad hebbende stakingen, valt het volgende op te merken.

Ongetwijfeld hebben E.V.C. en C.P.N. met deze stakingen bedoelingen van verderstrekkende aard gehad dan wel tot uitdrukking zijn gekomen. Het staat wel vast dat men in het kamp der C.P.N. gaarne had gezien dat de stakingsbeweging veel verder om zich heen gegrepen had. Men heeft daartoe ook moeite genoeg gedaan, heeft gepoogd kleinere-partiële-stakinkjes met de grotere in verband te brengen, de onrust in de bedrijven zo hoog mogelijk op te voeren en getracht de materiële eisen der stakers uit te breiden tot de ideële: handen af van Korea.

Men heeft, om het anders te zeggen, de zuiver zakelijke aard der staking willen ~~verkrachten~~ omvormen tot een politieke. Dat dit niet gelukt is, is, behalve aan de sterk aan de dagtredende onwil te deze bij de stakers zelf, ook - en niet in de laatste plaats- te danken aan de houding van sommige -niet communistische- stakingsleiders, voor wie -hoezeer deze ook gekant tegen alles wat naar militairisme en oorlog zweemt- het verbinden aan de staking van het "geen ingrijpen in Korea-motief" een al te Russische kleur had.

Uit uitlatingen van stakingsleiders werd het volgende vernomen: Dat het snelle afbreken der staking in Rotterdam -waarvan de C.P.N. beweert dat belangrijke winst te boeken valt- deze nochtans in de hevigste woede heeft doen uitbarsten. (dat deze woede zich in bijzondere mate uit tegen in Rotterdam leidinggevende C.P.N.-ers behoeft geen betoog.)

Dat men verder node heeft gezien dat de taxi-chauffeurs

weer aan het werk gingen. Pogingen zijn aangewend de stakingen der taxi-chauffeurs te verbinden met die der bouwvakarbeiders en transportarbeiders.

Men heeft gepoogd al deze groepen samen te laten werken en het besluit te doen nemen tot één algemene actie. Dat het zover niet is gekomen, is het gevolg van de nuchterheid, de tenslotte toch wars- van Moskou- mentaliteit van de Ned. arbeider, de tegenstand van een aantal stakingsleiders, vooral van Transport, èn het toegeven aan bepaalde eisen der stakers door de werkgevers of de toezegging tot herziening der verhouding tussen lonen en prijzen door de regering. Ook heeft de actie der Uniebonden en patroons in de bouwvakken -de E.V.C.-ers weren van de bouwwerken-, velen bevreesd gemaakt. Het niet straf doorvoeren van deze dreiging was een wijs besluit.

Vastgesteld kan ten slotte worden, dat de stakende Amsterdamse transportarbeiders zich vrij sterk aan hun lot overgelaten gevoelen. Ze vechten nu nog, slechts met de rug tegen de muur, in afweer tegen het toepassen van rancune.

Vrijgegeven voor actie.

Verzonden aan: HBVD

HB

B III

B XI.

UITTREKSEL

Uit : OD 169II Naam: ERKENDE STAKINGEN.

Voor : OD 1061 Naam: STAKINGEN ALGEMEEN.

Ag.nr: 91558 Afz. : Verbinding 13 datum: 22-8-50.

Aard van het stuk: Rapport Havenstaking georganiseerd door de EVC te A'dam.

A F S C H R I F T.

In het gebouw "De Valk" te Amsterdam, waar alle stakende EVC en ongeorganiseerde havenarbeiders in de ochtenduren aanwezig moeten zijn om hun stakerskaart af te laten stempelen, is heden morgen-22-8-50 - een reorganisatie ingevoerd, waardoor het afstempelen langer duurde als gewoonlijk.
De stakers werden in groepen doorgelaten tot de zaal waar de afstempeling plaats vond. Aan elke groep werd door het stakingscomité medegedeeld, dat dit comité tot de conclusie was gekomen dat het posten geen zin meer heeft, dat de werkwillige, gedekt door de politie, gewoon zijn gang gaat en als men zo iemand wil aanhouden, de politie er op los slaat.
Het stakings-comité deelde thans mede een andere werkmethode bedacht te hebben en wel de volgende.
De namen en adressen van de werkwilligen worden verzameld. Iedere staker wordt ingedeeld in een groep van 10 man, welke groep onder leiding van een voorman-controleur komt te staan. Deze voorman-controleur neemt de stakerskaarten van de tot zijn groep behorende stakers in en deelt hen mede, waar en op welk tijdstip zij zich moeten verzamelen. Op deze verzamelplaats krijgen de stakers hun stakerskaart terug, voorzien van een stempel.
De bedoeling is om met deze knok- of terreurploegen de werkwilligen thuis op te vangen en hun huisgenoten te molesteren, om hiermee de lust bij de werkwilligen om aan het werk te gaan, aanmerkelijk te doen minderen.
Tegen 17,30 uur, als de werkwilligen thuis komen, moeten deze groepen spektakel maken voor de woning van de werkwillige waardoor op vele plaatsen in de stad tegelijkertijd de opstootjes zullen ontstaan en de politie niet in staat zal zijn alle werkwilligen te beschermen.
Het stakings-comtié verwacht van deze wijze van optreden veel succes en verwacht, dat het aantal werkwilligen hierdoor sterk terug zal lopen.
Aan een ander deel van de stakers zal worden opgedragen deel te nemen aan het werken met steunlijsten, zg.SOL-lijsten. Hiervoor zullen speciaal mensen worden aangewezen, die in het bezit zijn van een rijwiel. Zij zullen opdracht krijgen om in groepen van 6 personen, de omliggende plaatsen met steunlijsten te bewerken. Deze groepen zullen ook van spoor-en boot gebruik maken om in verschillende plaatsen deze SOL-collectie door te voeren.
Ook zal een aantal stakers worden opgedragen om zich 's-avonds te 19.30 uur te melden op de hierbij gaande adressen of plaatsen

Zie blz.2.

Uitgetr. door: IV Op aanwijzing van: BV

Datum: 12-10-50.

40061 - '49

UITTREKSEL

Uit : Naam:

Voor : Naam:

Ag.nr: Afz. : datum:

Aard van het stuk:

om deel te nemen aan de SOL collecte, die op deze plaatsen straatsgewijze zal worden ingedeeld.
De stakers die hiervoor zullen worden aangewezen, zullen pas nadat zijn hun taak volbracht hebben, van de voorman-controleur een merkteken op hun stakerskaart krijgen, waarna de volgende dag hierop een stakersstempel zal worden aangebracht.
Voor ieder gemist stakersstempel zal een dat stakersuitkering worden ingehouden.

De knok-en terreurploegen treden op 22-8-50 te 17 uur in werking.
de Sol-actie is reeds in de morgen van 22-8-50 ingegaan, terwijl de avond-actie hiervoor ingaat op Woensdag 23-8-50.

De namen en adressen van de avondbijeenkomsten zijn:

West:	Balbaoschool,	Balbaostraat.
	Gebouw "Bellamy"	Bellamystraat
		Wittenstraat 28.
Zuid:	De Lange Pier:	Gov.Flinckstraat 64
	Westeinde	Westeinde 3.
Oost:	De Archipel:	Minahassastraat 1
	Het Wijnvat:	Iepenplein 27.
Centrum:	Feestgebouw Assendelft	Assendelftstraat
	Ons Genoegen	Elandstraat
	Het Eiland	Gr.Wittenburgerstraat 39.
	De Wittenstraat	School A.N.J.V.
Noord:	Hulpschool	Laanweg
	Zonnhuis	Zonneplein.

E I N D E.

Uitgetr. door: Op aanwijzing van:

Datum:

40061 - '49

UITTREKSEL

Uit : OD 905 Naam: GEGEVENS CPN UTRECHT

Voor : OD 1061 Naam: STAKINGEN ALGEMEEN

Ag. nr: 70500 Afz. : ID Utrecht Datum: 26-9-49

Aard van het stuk: Verslag huishoudelijke vergadering v.d.CPN gehouden in het partijgebouw te Utrecht op 20-9-49

(Mededeling uit het partijgebouw)
Volgens Pieter GNIRREP zouden er stakingscomite's worden gevormd.(GNIRREP heeft dit onderwerp al eerder aangeroerd;zie ook rapport C/1-938'49 d.d. 13-9-49. Verb.19).Verschillende personen uit Duitsland,Frankrijk en Italie zouden aan deze comite's inlichtingen geven,hoe de practijk in hun land was geweest.Zou zou hier een Pool of Duitser komen;aan deze was een visum geweigerd,hij zou nu echter door Gerardus de WAAL (15-9-99) in ons land worden gebracht.Uit hetgeen zegsman omtrent deze persoon mededeelde viel op te maken,dat dit de bekende communist Gerhard EISLER zou zijn,die indertijd uit Amerika was uitgeweken en in Londen was vastgehouden.

Uitgetr. door: RM Op aanwijzing van: BIIIk.

Datum: 15-3-51.

40060 - '49

VERBINDING No.50. Enschede

No. P 458. G E H E I M.

7 Mei 1949.

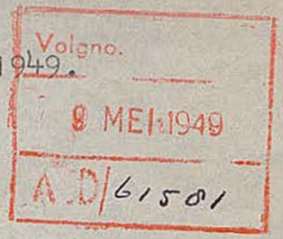

Onderwerp: stakingen nationale feestdag.

Ik heb de eer, Uedelgestrenge bijgaand een 4-tal courantenknipsels te doen toekomen, betrekking hebbende op het neerleggen van het werk op de nationale feestdag in het merendeel der Twentse bedrijven.

Op 6 Mei d.a.v. werd het werk normaal hervat.

Naar vernomen werd, heeft de EVC op hedenmiddag, 7 Mei '49 de bedrijfskernen van alle bedrijven te Enschede opgeroepen ter vergadering. Dezerzijds wordt aangenomen, dat de EVC zal trachten, de arbeiders de eis te doen stellen, de verzuimde uren uitbetaald te krijgen.

Mochten verdere stakingen hiervan het gevolg zijn, dan zal dit terstond worden bericht.

W.

Nationale feestdag: de Twentse arbeiders vrij voor eigen geld!

Duidelijk, waardig antwoord aan tegenwerkende fabrikanten

DOSS. No.:
CRT.: Vrije Volk
DATUM: 6-5-49
AR.:

In geheel Twente hebben gisteren de arbeiders de nationale feestdag gevierd op eigen kosten, door het opnemen van een collectieve halve snipperdag, of door het nemen van enige uren vrij. Zij hebben hiermee een klinkend antwoord gegeven aan de werkgevers, die zich op het standpunt stelden, dat de dag der bevrijding niet leeft onder de bevolking. Zij hebben getoond, wat hun deze dag waard is. Het argument der werkgevers, dat de economische toestand van ons land niet toestaat dat er een halve dag vrij wordt gegeven, was reeds ontzenuwd door de beslissing van het college van rijksbemiddelaars, die natuurlijk in nauwe samenwerking met de regering is genomen. Als deze het vrijgeven mogelijk acht, ligt het niet op de weg der werkgevers, daar tegen in te gaan wanneer hun dat beter uitkomt.

Na één uur Donderdagmiddag lag het werk in Twente nagenoeg stil. De arbeiders die toen nog werkten, hebben voor het overgrote deel de bedrijven om vier uur verlaten. Een en ander is niet zonder strubbelingen verlopen. De Enschedese fabrikanten hadden zich zo vastgebeten in hun eenmaal ingenomen standpunt, dat zij zelfs weigerden, de arbeiders, die wonen buiten de plaatsen waar zij werken (en dit zijn er enkele duizenden) met autobussen naar huis te laten vervoeren. De arbeiders hebben daarop besloten om behalve de vrije uren, ook nog de buskosten voor hun rekening te nemen.

In Hengelo werd bij Stork, bij Dikkers en bij Hazemeijer's Apparatenfabriek het werk om één uur stopgezet. De ochtendploegen beëindigden het werk om negen uur in plaats van om elf uur, de middagploeg, die om elf uur moest beginnen, begon om negen uur. In vele textielfabrieken werd een zelfde regeling gevolgd.

Bij Hazemeijer's Apparatenfabriek werd de middagploeg, toen zij om negen uur wilde beginnen, de toegang tot de fabriek ontzegd. De ochtendploeg heeft toen tot één uur doorgewerkt.

Bij de Katoenmaatschappij Scholten te Almelo kreeg de middagploeg, die in plaats van om twee uur om kwart over negen zou beginnen, de mededeling, dat zij niet voor twee uur werd toegelaten.

Bij Bendiens Confectiebedrijven, waar de arbeiders besloten hadden, om één uur naar huis te gaan, ging om twaalf uur de sirene en zeven minuten later sloot de bedrijfsleiding de stroom af. De arbeiders bleven, voor zover dit mogelijk was, rustig doorwerken. Wie zijn normale werk bij gebrek aan stroom niet kon voortzetten, zocht tot één uur andere bezigheden. Pas om één uur verlieten de arbeiders het bedrijf.

Enkele meisjes, werkzaam bij Kramers stoombandfabriek aan de Kottendijk te Enschede, die enige uren vrij wilden nemen voor eigen rekening, kregen te horen dat zij dan de volgende morgen niet meer terug behoefden te komen. Zij zouden ontslagen worden.

Mocht dit ontslag werkelijk gegeven worden, dan zullen de arbeidsters zich wenden tot het rijksarbeidsbureau.

De algemene indruk van de arbeiders in Twente was, dat de fabrikanten willens en wetens trachtten de viering van de nationale feestdag ongedaan te maken.

De Stichting van de Arbeid heeft op 28 Februari een advies uitgebracht aan de regering over de viering van de nationale feestdag, waaruit bleek dat de werkgevers zich op het standpunt stelden, dat de economische toestand niet toeliet, dat vrijgegeven zou worden.

Het N.V.V. en het C.N.V. waren van mening, dat op de dag der bevrijding volledig vrijgegeven moest worden met behoud van loon, hetgeen dus neerkwam op een extra-vacantiedag. De Katholieke Arbeidersbeweging koos een tussenweg. Zij vond het productieverlies niet verantwoord en vroeg een halve dag vrij.

Toen de regering beschikte, dat het overheidspersoneel een halve dag vrij zou krijgen, heeft het N.V.V. aangedrongen op een vergunning van gelijke strekking voor het vrije bedrijf. Op 2 Mei verleende het college van rijksbemiddelaars deze vergunning.

De werkgevers bleven hun standpunt handhaven, evenzo deed de vakbeweging.

De Twentse arbeiders hebben op waardige wijze getoond, dat zij voor het standpunt van de werkgevers weinig waardering hadden.

(Berichten over de plannen der arbeiders zijn Donderdag tot onze grote spijt in een deel der Twentse edities door een misverstand ter redactie niet verschenen.)

DOSS. No.:
CRT.: Tubantia
DATUM: 6-5-'49
AR.:

Geen vaste lijn

In Twente, in de Gelderse Achterhoek en in andere industrie-gebieden heeft de Nationale Feestdag aanleiding gegeven tot een reeks moeilijkheden in de bedrijven. In tal van plaatsen namen de arbeiders om 1 uur vrijaf, hoewel de werkgevers hiertoe geen vergunning hadden verleend. Een zeer onaangename situatie ontstond en dit drukte een domper op het feest ter herdenking van onze bevrijding.

Wij vragen ons af of het juist is om de schuld hiervan alleen op de werkgevers te schuiven. In werkelijkheid berust de schuld bij de hoogste instanties in den lande, i.c. bij de regering. Het is een teken van falend beleid om geen vaste richtlijnen te geven inzake de viering van de Nationale Feestdag. Eerst te elfder ure kwam het College van Rijksbemiddelaars met een niet eens bindend advies, waarbij de beslissing aan anderen werd overgelaten. Dit maakte de verwarring des te groter. Hier was maar één oplossing mogelijk geweest: van hogerhand had moeten worden bepaald wanneer de arbeid zou worden neergelegd. En dat had dan moeten gelden voor 't gehele industriële-en zakenleven. Het argument, dat er in de meeste plaatsen weinig of geen feestelijkheden waren georganiseerd, mocht van geen invloed zijn. De vijfde Mei zal altijd een bijzondere dag blijven in de geschiedenis van ons land; op die datum werd Nederland eindelijk van een zware druk bevrijd. Hoe innig gelukkig waren wij vier jaar geleden, **en is dat grote feit nu niet meer waard om gevierd te worden?** Hier had van overheidswege moeten worden bepaald, dat alle bedrijven en zaken om één uur des middags of op een ander tijdstip gesloten hadden moeten zijn, indien niet met het oog op verlies van productie deze 5de Mei een Zondag kon zijn. Dan zouden ook de zakenlieden hebben geweten waaraan ze zich moesten houden. Nu was het een hopeloos gesol. De schuld daarvan berust naar ons gevoelen alleen bij de regering, welke ten deze geen leiding heeft gegeven met vaste hand.

6-5-49

De nationale feestdag

ONDERNEMERS LEDEN NEDERLAAG

Arbeiders verlieten in groten getale de bedrijven

De weigering van de ondernemers om de werkers op de dag van herdenking der bevrijding van de nazi-overheersing, de 5de Mei, een halve dag vrijaf te geven, heeft een voor deze ondernemers averechtse uitwerking gehad.

In vrijwel het gehele land en in de meeste het industriële leven beheersende bedrijven, lapten de arbeiders deze weigering eenvoudig aan hun laars en verlieten om 1 uur (velen al eerder) hun werkbank of weefmachine, hun werkplaatsen en fabrieken.

Het is ons niet mogelijk alle bedrijven met name te noemen. Daarom volstaan wij met het noemen van de voornaamste, die ons hedenmorgen bekend waren.

In Amsterdam verlieten o.a. de arbeiders van de metaalbedrijven Verschure, De Cirkel, Blanchi, Holland, Orensteln en Koppel allen het bedrijf, bij de Kromhout, Werkspoor, Joh. Moes en Du Croo en Brauns was dit met bijna alle arbeiders het geval, terwijl bij de A.D.M., de Fokker, de Draka, Brevo, Gelria en nog tal van kleinere bedrijven zeer groote delen van het personeel om 1 uur vertrokken.

Te Rotterdam verlieten o.a. bij Wilton-Fijenoord de klinkers, de lassers, koperslagers, caulkers, branders en lassers om 1 uur het bedrijf evenals de arbeiders van Joostens metaaldraaierij. Een uitstekend beeld gaf Twente in deze actie te zien. Hier werd het werk neergelegd bij vrijwel alle grote en kleinere textiel- en metaalbedrijven o.a. bij: (om 12 uur) Menko, Roombeek, Roozendaal, Cromhof-Ter Kuile, Nico ter Kuile, Bannshoeve, Blijdenstein, allen te Enschede; Blijdenstein, Lonneker. Om 1 uur: E. ter Kuile, Oosterveld, Holtex te Enschede en Stork, Holland Signaal, Dikkers, Hazemeyer Apparaten, Heemaf, N.K.S., bouwarb. werkzaam a.d. koeltoren van T.C.S. van de fa. Kupers en verder alle andere bedrijven te Hengelo.

De T.T.M., Enschede beëindigde het werk om ½ uur, bij Van Heek Enschede verlieten de arbeiders in gedeelten het bedrijf om 12, 1 en ½ uur, Röbers, Enschede staakte de gehele dag.

Ook bij Ten Cate, Almelo werd het werk neergelegd, evenzo bij Scholten te Almelo en Scholten Enschede.

Te Utrecht: Vrijwel het gehele personeel van de grote metaalbedrijven van Werkspoor, Demka en Frans Smulders.

In de Zaanstreek: o.a. Wessanen te Wormerveer (volledig), het grootste deel van Klinkenberg te Wormerveer. Het gehele personeel van het metaalbedrijf Asmeta te Assendelft.

Aan de Hoogovens staakten de arbeiders aan de walserij een half uur.

Te Rheden-Arnhem het gehele personeel van het metaalbedrijf Meteoor en driekwart van het personeel van Thomassen,

Aan vele van deze bedrijven hebben de arbeiders door hun actie van de directie de toezegging weten af te dwingen, dat hun loon zal worden doorbetaald, terwijl de anderen besloten om de strijd voor uitbetaling met kracht in het bedrijf te gaan voeren.

Opmerkelijk is in deze actie de houding der Uniebesturen, die zich aanvankelijk er tegen verzetten, maar nadat hun was gebleken dat de arbeiders zich aan hun mening niet stoorden, zich hier en daar met de actie accoord verklaarden, echter kennelijk met dit voorbehoud, dat de arbeiders hun vrije middag zelf zouden moeten betalen of deze als „snipperuren" beschouwen. Een stukje in Het Volk van gisteren bevestigt dit nog eens nadrukkelijk. Boven dit stukje staat namelijk in de kop te lezen: „Arbeiders nemen vrij voor eigen rekening".

Uiteraard is dat niet de opvatting der arbeiders.

Intussen blijkt uit deze zo massaal gevoerde actie, waaraan arbeiders van alle richtingen en organisaties deelnamen, dat alles wat de ondernemers op papier decreteren (opvallend is, dat de ondernemers, die anders zich altijd op het college van Rijksbemiddelaars beroepen, nu het advies van dit college negeerden) door eensgezind optreden der arbeiders tot een paskwil kan worden gemaakt.

Ongetwijfeld zullen de betrokken werkers uit deze wetenschap de kracht putten om daar waar men de vrije middag niet zou wensen uit te betalen, op dezelfde eensgezinde wijze actie te gaan voeren voor betaling van de vrije middag door de werkgevers.

DOSS. No.:
CRT.: Waarh.
DATUM: 6-5-49
PAR.:

DOSS. No.:
CRT.: Tubantia
DATUM: 6-5-49
PAR.:

GOOR "Tubantia" 6-5-49

De moeilijkheden op de nationale feestdag

Een treffend woord van burgemeester Vlam.

In een toespraak, welke burgemeester J. B. Vlam gisteravond hield ter gelegenheid van de viering van de nationale feestdag, werd o.m. gewezen op de moeilijkheden welke in de fabrieken zijn gerezen op de bevrijdingsdag. De heer Vlam zeide:

„Ik zou in mijn taak vanavond tekort schieten, indien ik voorbij zou gaan aan de moeilijkheden, welke juist heden zijn opgetreden als gevolg van een aangekondigde regeringsmaatregel ten aanzien van het vrijaf geven op deze bevrijdingsdag. Ik erken, dat de regering tekort is geschoten in een juiste en tijdige voorlichting over dit vraagstuk. Ik erken ook, dat werkgevers en werknemers daardoor de tijd misten voor een normaal gefundeerd overleg. Maar dat geeft de werknemers nog niet het recht een eigen maatstaf aan te leggen over wat wel en niet geoorloofd is. Twee partijen, werkgevers en werknemers, zijn tegenover elkaar komen te staan op een tijdstip, dat alleen wederzijds vertrouwen beiderlei handelingen mag beïnvloeden. Ongetwijfeld zal straks blijken, dat beiden zich hebben vergist. De werkgever in de kracht der werknemersmassa, de werknemers in het hanteren van hun machtspositie. Moge de heden ontstane kloof door het karakter van deze herdenkingsdag kunnen worden overbrugd.

RVD
Doss. no 1061
Cat. Koningin en Vaderland
Datum 1-6-51

Wat zijn de communisten van plan?

1061

We voelen niets voor een rubriek in
s blad, waarin we elke week met dikke
ppen over „revolutie" en „sabotage"
nrijven. „De Linie" heeft een derge-
ke kolom. En één blad in ons land met
gst- en schrik-aanjagende verhalen
voldoende.
Dat wil niet zeggen, dat we geen open
g moeten hebben voor de activiteit
n de communisten in ons land.
Nu heeft in *„Politiek en Cultuur"* van
i 1951 de C.P.N. een boekje open ge-
an over haar plannen. Uit dit pro-
amma alleen maar wat punten.
Jan Schalker, Eerste Kamerlid en
ctieleider van de communisten in de
tterdamse Gemeenteraad, schrijft een
tikel over „Massa-actie", waaruit we
. knippen:

„De Partijbestuursvergadering van 17 en 18 Maart j.l. karakteriseerde de nieuwe regering als een oorlogsregering.
Een regering, die Nederland volledig betrekt in de Amerikaanse oorlogspolitiek, ons land tot een onderdeel maakt van de Amerikaanse oorlogsmachine en die, indien de massa's dat niet weten te verhinderen, ons land betrekken zal in een oorlog met de Sowjet-Unie en de Volksdemocratische landen. „Het is geen Nederlands, geen parlementair en geen nationaal kabinet; het is een antinationaal agressief oorlogskabinet, ingesteld onder druk en dwang van Amerika", zoals Paul de Groot het uitdrukte op de Partijbestuursvergadering." (blz. 197).

En een paar regels verder:

„Paul de Groot zei daarom op de Partijbestuursvergadering, dat het oorlogsprogram van de nieuwe regering met haar hongermaatregelen alleen ongedaan gemaakt kan worden en deze regering alleen vervangen kan worden door een vredesregering door de massa-staking."

Natuurlijk ontbreekt de **zelfcritiek** niet. Een communistische partij-resolutie is ondenkbaar zonder het verwijt over sectarisme, opportunisme en bovenal trotskisme. We laten deze zelfcritiek voor wat ze is.

Tegenover Moskou moet je toch èrgens een schuldige vinden, wanneer de boel zo slecht gaat.

Belangrijker zijn voor ons nog de plannen voor een massa-staking:

„De propaganda voor de massa-staking, als enig en doeltreffend middel om tegen de verslechteringen te vechten, is thans onontbeerlijk. Dat betekent dat onze kameraden in de bedrijven, op het platteland, in de buurten, steden en districten, zich daarop geheel moeten instellen, elke aarzeling, elke twijfel, elke angst en elk sectarisme moeten overwinnen en moedig de leiding in de strijd op zich moeten nemen."

Op blz. 202 het slot van Schalkers artikel:

„De regering Drees-Teulings is een oorlogsregering, die in de meest felle strijd ten val gebracht moet worden.
Zij kan niets goeds brengen, want haar taak is het, de laatste druppel uit ons volk te persen.
Doch die taak is een onmogelijke taak, want zij gaat daarmede dwars tegen de allereerste levensbelangen van het werkende volk in. De strijd der komende maanden zal van onze gehele partij grote vastberadenheid, besluitvaardigheid, moed en activiteit eisen. De partij zal in deze strijd alle muren tussen ons en onze mede-arbeiders en mede-slachtoffers in de P.v.d.A. en N.V.V. moeten slopen en elke mogelijkheid tot eensgezind optreden, hoe gering ook, moeten nagaan en doorvoeren."

* ° *

Eén van de krachtigste wapenen in deze strijd achten de communisten — en terecht — de pers. Vandaar dat op het artikel over „Massa-actie" in hetzelfde tijdschrift een stuk volgt, getiteld: „Onze krant en de organisatie van de massa-strijd".

Ook nu weer de *massa-staking*.

Met de volgende woorden op blz. 203:

„Een dergelijke massa-staking ontstaat niet vanzelf. Daarvoor is nodig dat de werkers overtuigd zijn, dat alleen door zulk een actie de uitvoering van het oorlogsprogram kan worden verhinderd.
Onze algemeen secretaris zei op deze P.B.-zitting in dit verband verder: „De propaganda voor de massa-staking is thans onontbeerlijk."
Dit nu kan op massale schaal het best geschieden door middel van de krant. Zij brengt honderdduizenden werkers het voor de strijd noodzakelijke bewustzijn bij. En verdiept dit verder. Op deze wijze vervult onze krant, **als spreekbuis van het partijbestuur**, dagelijks haar rol van collectieve propagandist."

We weten nu, wat de communisten van plan zijn.

Voor ongerustheid is geen enkele reden.

De bona-fide vakorganisaties, C.N.V., K.A.B. en N.V.V. kunnen deze stakingsdreiging opvangen.

Deze citaten zijn goed voor hen, die zich maar al te gemakkelijk laten gebruiken voor communistische doeleinden.

De vredes-acties der communisten bewijzen, dat er altijd nog heel wat onnozelen zijn.

Voor die onnozelen kan men bovenstaande aanwijzingen gebruiken.

R'dam. F. G.

Doss. nr. 1061
Cat Volkskrant
e.m. 9-12-50

Het stakingsrecht

HET stakingsrecht blijft in Nederland volkomen onaangetast. De minister van Justitie overweegt slechts een voorschrift over de wijze, waarop een staking kan worden uitgeroepen. Zo denkt hij aan een voorgeschreven wachttermijn, aan een regeling voor de stemming over het al dan niet afkondigen van een staking en over een verplicht stellen van bemiddeling, die de partijen tot elkaar moet trachten te brengen voordat het werk wordt neergelegd.

Verder gaat de minister niet. Hij weigert een stakingsverbod en een verbod van propaganda voor een staking, die ten doel heeft de economische orde van het land te verstoren, zijn betoog is, dat het „oogmerk" van de verstoring slechts moeilijk aan te tonen is. Dat is een slap standpunt. Wat de minister wél wil, is reeds gemeengoed in de stakingspractijk van verschillende landen. En ook in Nederland zal er géén bona fide vakbeweging zijn, die niet alle middelen ter voorkoming van een conflict wil gebruiken voordat zij tot staken overgaat. In de plannen van de minister is dus alleen winst gelegen in de mogelijkheid om voorschriften te geven voor de stemming, die over een staking beslist. Zo zal een regeling, waardoor alleen zij over een staking kunnen stemmen die rechtstreeks bij een conflict zijn betrokken en die dus zelf de eventuele gevolgen zullen dragen, waarborgen, dat de gevolgen van een staking grondiger worden bekeken. Voorkomen wordt dan, dat mensen uit andere bedrijfstakken lustig meestemmen en voor anderen beslissen, dat zij er het bijltje bij moeten neerleggen.

Soms heeft het bezwaren in een democratisch land te wonen, waar volgens bepaalde rechtsnormen wordt geregeerd. De minister stelt zich typisch op zulk een rechtsstandpunt. Hij zegt, dat men wel kan verbieden propaganda te maken voor een staking, die ten doel heeft de economische orde te verstoren, maar.... dat het moeilijk te bewijzen is, dat met dát doel propaganda wordt gemaakt. Dat is juist. Als propaganda echter niet verboden kan worden, dan kan wel het staken zelf verboden worden, als uit de gevolgen een orde-verstorend element blijkt. De spoorwegmensen mogen niet staken. Maar evenzeer en op dezelfde gronden is het recht om lang te staken voor mensen in andere transport-sectoren, zoals de havens, onaanvaardbaar. In elk geval kan afzonderlijk worden beslist of een staking de orde verstoort of niet. De regering of het parlement kan daarover een uitspraak doen. De mogelijkheid dat een orde-verstorende staking onwettig wordt verklaard met alle gevolgen voor hen, die dan tóch staken, moet zeker worden gevonden. Thans en ook volgens de nieuwe plannen van de minister heeft de regering te weinig middelen om tegen economische orde-verstoring op te treden.

Doss. no 1061
Cat Tijd
Datum 8-12-50

Minister Struycken: Geen reden om stakingen te verbieden

Nieuw B.W. binnen twee jaar klaar?

De minister acht onder de huidige omstandigheden geen reden aanwezig om stakingen te verbieden. Een zodanig ingrijpen van de centrale overheid in de verhoudingen in en tussen de bedrijven, moet niet als de meest wenselijke oplossing worden beschouwd. De vraag of een verbod van het aanzetten tot staking met het oogmerk de economische orde te verstoren aanbeveling zou verdienen wil de minister niet aanstonds bevestigend beantwoorden. Tegenover een regeling omtrent vormen welke bij het stakingsrecht in acht genomen zouden moeten worden staat hij in beginsel niet afkerig. Aldus deelt de minister van Justitie in zijn Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer mede

Met betrekking tot het vraagstuk omtrent de organisatie der politie meent de minister, dat het rapport van de commissie-Langemeijer bezwaarlijk de grondslag kan leveren voor een goede oplossing. Het nadien gevoerde overleg en het contact van de minister met zijn collega van Binnenlandse Zaken hebben hem de overtuiging gegeven, dat zonder nieuwe wrijving door voortgezet beraad een redelijke, aanvaardbare oplossing van de bestaande moeilijkheden kan worden gevonden. Van rivaliteit tussen Justitie en Binnenlandse Zaken is daarbij geen sprake.

De regering verwacht in de loop van dit zittingsjaar een aantal hoofdpunten over een gedeelte van het nieuwe Burgerlijk Wetboek aan de vaste commissie voor privaat- en strafrecht te kunnen voorleggen. Prof. Meijers heeft de hoop uitgesproken binnen een tijd van twee jaar met het ontwerp voor een nieuw Burgerlijk Wetboek gereed te zijn.

Wat het hazardspel betreft, minister Struycken wijst op de geraffineerde opzet van de Haagse speelclubs, waardoor er moeilijk tegen opgetreden kan worden. Intussen is de controle verscherpt. Indien mocht blijken dat met die middelen, die de huidige wetgeving biedt, het bestaan der speelclubs niet afdoende kan worden tegengegaan, zal wetswijziging overwogen moeten worden.

De minister heeft zich met betrekking tot het gratiebeleid ten aanzien van politieke delinquenten aangesloten bij de koers zijn ambtsvoorgangers gevolgde [illegible].

Vooral in aanmerking genomen de zeer zware straffen, die in de eerste tijd na de bevrijding aan politieke delinquenten werden opgelegd, lijkt het thans aangewezen, dat bijzondere aandacht wordt besteed aan de zaken der lang gestraften, d.w.z. aan hen, die veroordeeld werden tot gevangenisstraffen van twaalf jaar en langer.

De minister is niet voornemens het verlenen van gratie bij wege van algemene maatregel aan gehele groepen te bevorderen. Tot dusver zijn 138 uitspraken, waarbij de doodstraf is opgelegd, in kracht van gewijsde gegaan. In 36 gevallen is de doodstraf ten uitvoer gelegd.

Tenslotte deelt de minister mede, dat een geheel nieuwe persoonsdocumentatie, welke onder meer beoogt de justitie van volledige informaties te voorzien, in verregaande staat van voorbereiding is.

1061

Docs. no. 1061
Cat. Linie
24-11-'50

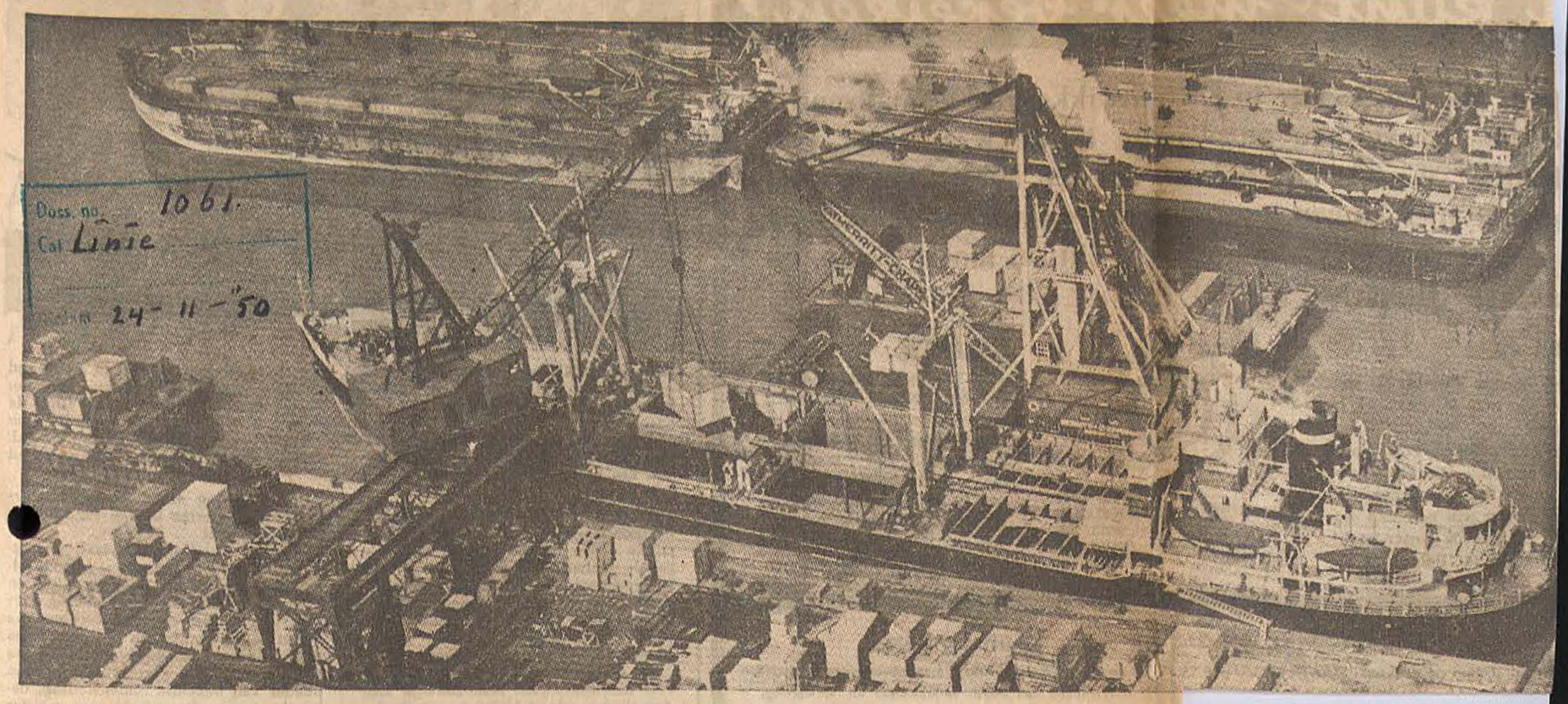

COMPLOT IN DE HAVEN

Is een wet op het staken gewenst?

In het Voorlopig Verslag der Tweede Kamer, handelende over de begroting van Justitie, worden de havenstakingen van Amsterdam en Rotterdam onder de loupe genomen. De Kamerleden hebben zich beraden over de vraag, of dergelijke stakingen, die kennelijk alleen een politiek doel hebben, wettelijk verboden moeten worden. Zij zijn niet tot een vastomlijnd oordeel gekomen. Sommige leden neigen tot een verbod van alle stakingen; vele anderen achten dit te drastisch, maar zij geven aan de Minister de suggestie om een regeling op stapel te zetten tegen de stakingen, die alleen maar bedoelen de weerstand in het Westen te ondermijnen. Weer andere leden vragen zich af, of zulk een regeling niet psychologisch verkeerd zou werken door juist goedgezinde arbeiders tot verzet te prikkelen. Is het niet beter in geval van staking een kalmerende radio-rede te houden, zoals Minister Drees bij de Augustus-woelingen deed?

Hier ligt inderdaad een moeilijk probleem, dat rijpelijk overwogen dient te worden. Het is daarvoor goed precies de elementen te kennen, die men onderling moet afwegen: de werkwijze der communisten, de risico's van politieke stakingen, het saamhorigheidsgevoel der arbeiders, de kracht en de zwakheid der bona-fide werkliedenbonden, de invloed van buitenlandse communistische agenten, de kracht en de zwakheid van een ministeriële rede, enzovoort.

Het lijkt daarom vruchtbaar het wereldknooppunt der politieke havenstakingen, Londen, te analyseren.

In de Amerikaanse „Saturday Evening Post" tracht de bekende reisreporter Ernest Hauser de achtergrond der Londense stakingen te peilen. Wij ontlenen daaraan de gegevens voor onderstaand artikel.

Verspieders sluipen van schip naar schip

In geval van oorlog met Rusland zal de Londense haven een gevaarlijke zone worden, omdat communistische sabotage daar de voornaamste toevoerweg naar Europa kan afsnijden. Tijdens de tweede wereldoorlog is weliswaar gebleken, dat de Britse havenarbeider vaderlandslievend is, maar toen werd zijn prachtig werk niet door Moskou's Vijfde Colonne gesaboteerd. Bij een nieuwe oorlog zou dat waarschijnlijk anders zijn.

Sinds het einde van de oorlog hebben de communistische raddraaiers al acht grote stakingen doen uitbreken, waardoor het werk in de machtige haven werd lamgelegd, nog afgezien van de gedeeltelijke havenstakingen: niet minder dan vier-en-twintig in het afgelopen jaar. Reeds in vredestijd betekent deze actie een ernstige aanslag op het economische leven van Engeland.

De drie grote Londense havenstakingen van de laatste paar jaren hebben evenveel gemeen als producten van dezelfde machine. En dat zijn zij ook. De stakingen werden alle drie op touw gezet door een kleine kern van communistische agitatoren, die, gebruikmakend van een beperkt conflict, geheel Engeland in hun greep wisten te krijgen. Telkens waren het dezelfde mannen, die aan de touwtjes trokken. Dezelfde verspieders slopen van schip naar schip, van de ene straathoek naar de andere: dezelfde opruiers spraken op de massa-meetings.

De eerste van deze drie grote stakingen begon vrij onschuldig.

Op 27 Mei 1948 weigerde een ploeg van elf havenarbeiders 'n lading zinkerts over te laden in het stoomschip „Theems". Zij verlangden meer dan het vastgestelde tarief, omdat de lading „vuil en slecht hanteerbaar" was. De vakbond stelde de werkgever in het gelijk; de gemengde commissie van onderzoek eveneens. Ook de beslissende uitspraak van de, uit werkgevers en werknemers samengestelde, officiële arbitragecommissie luidde, dat het tarief niet kon worden verhoogd. De elf mannen bleven echter bij hun eis en lieten het werk liggen. Dit bracht de werkgever de aangelegenheid voor de Arbeidsraad van de Londense haven, en deze Raad, waarin werkgevers en werknemers eveneens gelijkelijk vertegenwoordigd zijn, strafte de onwilligen met een schorsing zonder loon voor de tijd van zeven dagen.

In een normaal geval zou de zaak daarmee afgelopen zijn. Maar twee van de elf man waren communist en die betrokken het zogenaamde Verdedigingscomité er in, een onofficieel lichaam onder communistische leiding, dat algemeen het „Stakingscomité" wordt genoemd.

Dit „Stakingscomité" greep het incidentele geval aan om een massale beweging te ontketenen. De looneis van de elf arbeiders werd buiten beschouwing gelaten, omdat daarin geen bruikbaar demagogisch materiaal zat, maar de opruiers maakten grote ophef van de disciplinaire straf, die als „onmenselijk" werd voorgesteld. „Solidariteit" was de grote leuze. Handlangers reden op de fiets de haven af en overal, waar zij een paar arbeiders bij elkaar zagen staan, en in alle cafeetjes, begonnen zij in bloemrijke taal te oreren over de meedogenloze kapitalisten. Er werden openlucht-meetings belegd en de ene ploeg na de andere liet zich overhalen om het werk neer te leggen.

Terwijl woedende vakbondleiders de arbeiders bezwoeren, weer aan het werk te gaan, zetten de leden van het „Stakingscomité" hun agitatie voort en toen weldra 19.662 van 27.300 Londense havenarbeiders staakten en de staking naar andere Engelse havens oversloeg, kondigde de Koning de „noodtoestand" af, wat in twee-en-twintig jaar niet meer was gebeurd. Militairen werden belast met het lossen van „niethoudbare" ladingen en minister Attlee deed een persoonlijk beroep op de stakers in een radio-toespraak, waarin hij verklaarde: „Dit is een staking, die ingaat tegen de belangen van de gewone man."

Precies twee weken na het uitbreken werd de staking plotseling opgeheven. De agitators stonden de arbeiders genadig toe het werk te hervatten: „omdat de machten der reactie zich in gesloten front tegenover ons hebben geplaatst."

De schade bedroeg: oponthoud, variërend één dag tot twee weken, voor 250 schepen; verlies van 266.000 arbeidsuren en een ontwrichting van de wereldscheepvaart, waarvan de gevolgen zich nog maandenlang deden gevoelen.

Onderlinge solidariteit

Het ziet er naar uit, dat de communistische partij, door zich te verzekeren van de leiding in de Londense haven, waar één derde van alle Britse havenarbeiders woont en werkt, binnenkort nog slechts een seintje behoeft te geven om geheel Engeland te kunnen blokkeren. De Londense haven is een saboteursparadijs geworden, waar de agitators met een minimum aan inspanning een maximum aan resultaat kunnen bereiken.

Deze havenbuurten, die zich over een grote afstand uitstrekken langs het donkere, traag stromende water van de Theems, vormen een wereld op zichzelf. Vroeger gingen mannen, die nergens anders werk konden vinden, naar die buurt, want voor sjouwerswerk was geen vakkennis nodig. En wie er eenmaal belandde, was aangewezen op zijn buren, die op hun beurt van hem afhankelijk waren. „Vroeger beschouwden ze ons als een apart ras," vertelde een oude havenarbeider; „wij woonden in sloppen, onze kinderen hadden geen schoenen, onze vrouwen waren sukkelend. Niemand trok zich iets van je aan, behalve je buurman. Zo hebben we geleerd, voor elkander op te komen."

Tegenwoordig zijn de meeste sloppen verdwenen — voornamelijk als gevolg van de Duitse bombardementen — maar, ofschoon de havenarbeiders er beter aan toe zijn dan ooit tevoren, de oude geest van de haven is even hardnekkig als de reuk van de vis en de teer.

„We weten allemaal wel, dat de communisten achter die stakingen zitten," zei de vrouw van een andere arbeider; „ik ben tegen de wilde stakingen en dat is iedereen, die ik ken. Maar wij wonen hier allemaal bij elkaar, en als ik iemand zou kennen, die weer aan het werk ging, terwijl de anderen nog staakten, zou ik hem nooit meer aankijken." Niet alleen haar man, maar ook haar vader, broers en neven werkten in de haven. Zij voelde zich deel van een gemeenschap en stelde daarom de „solidariteit" hoger dan de materiële voordelen van de nieuwe tijd. Onderkruipen was in haar ogen de grootste zonde.

De Britse havenarbeiders hebben overigens meer reden tot tevredenheid dan enige andere categorie van Engelse werknemers. Een unieke arbeidsovereenkomst geeft hun gelijke medezeggingschap met de werkgevers bij het toezicht op de arbeidsmarkt in de zeventig havens van hun vaderland. Die overeenkomst heeft ten doel, de nadelen van het losse werk zoveel mogelijk op te heffen en gaat daarin verder dan soortgelijke regelingen in enig ander land ter wereld, door een combinatie van werkverschaffing en verzekering tegen werkloosheid.

De Londense haven heeft altijd een vrij groot aantal vaste arbeiders gekend: op het ogenblik ongeveer acht-duizend. Deze mensen zijn uiteraard zeer gesteld op hun vaste weekloon, met het gevolg, dat er bij een Londense havenstaking altijd nog een aantal werkwilligen overblijft. De meesten zijn echter steeds losse arbeiders geweest, afhankelijk van het komen en gaan der schepen. De ouderen onder hen weten nog heel goed, hoe de gegadigden zich vroeger verdrongen bij de poorten van de kaden, waar de ploegen werden aangenomen. Het ging daarbij ruw toe en een paar gebroken ribben was er niets bijzonders. *„Three on the hook and three on the book"* — dat wil zeggen: drie dagen werk en drie dagen steun — was in die tijd heel gewoon.

De tegenwoordige regeling verzekert de ingeschreven havenarbeiders echter een vast minimum weekloon van vier pond en acht shilling. Wanneer zij geen werk voor de gehele week kunnen krijgen, wordt hun voor de overige tijd ander werk in de haven aangewezen. Maar ook als er in het geheel geen werk voor hen is, kunnen zij op het vaste minimum rekenen. *Het is dus wel duidelijk, dat de Engelse havenarbeiders tegenwoordig niet staken, omdat de arbeidstoestanden ongunstig voor hen zijn.* Zij hebben het over het algemeen beter dan de gemiddelde Britse arbeider. Bovendien is er volop werk voor hen, zodat zij bijna altijd boven het minimum uit komen: in het afgelopen jaar bijvoorbeeld, bedroegen de minima, die werden uitgekeerd, slechts zeven procent van het totaal der betaalde lonen.

De Witte Bond

Wat is er toch aan de hand in onze havens? vraagt het Engelse volk zich bezorgd af. Iedere havenarbeider is lid van een vakvereniging; kunnen die bonden er dan niet voor zorgen, dat hun leden redelijk blijven?

Met die vraag komt men dicht bij de kern van het probleem.

Twee derde van de Londense havenarbeiders — 18.000 van de 27.300 — is aangesloten bij de grote *Transport and General Workers Union*, die een nationale bond is, in tegenstelling tot de plaatselijke bonden, waarin slechts afzonderlijke vakgroepen zijn georganiseerd. Die T.G.W.U. — algemeen de „Witte Bond" genoemd, naar de witte lidmaatschapskaarten — is de grootste vakvereniging ter wereld. Deze bond telt 1.300.000 leden en is een van de steunpilaren van de *Labour Party*, waaraan hij aanzienlijke sommen bijdraagt.

Ofschoon de havenarbeiders slechts een minderheid vormen in de Witte Bond, is de geschiedenis van de organisatie ten nauwste verbonden met de strijd van deze arbeiders voor een menswaardig bestaan. Het is de tegenwoordige minister van Buitenlandse Zaken, Ernest Bevin, geweest, die, in 1920, als vakverenigingsleider de eisen van de havenarbeiders ingewilligd wist te krijgen: een minimum dagloon van zestien shilling, de achturen-dag en het weren van goedkope werkkrachten. Twee jaar later slaagde Bevin er in zes-en-twintig vakgroepen, waaronder die van de havenarbeiders, te verenigen in de grote T.G.W.U., waarvan hij de eerste secretaris was. Maar eerst toen hij tijdens de oorlog minister van Arbeid werd in het coalitie-cabinet, kon hij zijn oude vrienden, de havenarbeiders, de huidige, bijzonder gunstige regeling aanbieden.

Nu de strijd is gewonnen, vinden de havenarbeiders de Witte Bond echter niet meer zo waardevol. Zij beklagen zich over de

welgedane, zelfingenomen bonzen, die zich nooit meer aan de haven laten zien om met de arbeiders bij een glas bier over de toestand te praten; ze klagen over de deftige toon in de publicaties van de bond, over laksheid en corruptie onder de lagere functionarissen, over al te vriendschappelijke omgang tussen vakverenigingsleiders en werkgevers, die gezamenlijk de hand moeten houden aan de naleving van de overeengekomen arbeidsvoorwaarden. Zij vinden, in één woord, dat de leiding van de grote bond zich veel te veel op een afstand houdt.

Ten gevolge van die toestand hebben de communistische raddraaiers vrij spel gekregen, zoals bij de grote havenstakingen van 1949 en 1950 duidelijk is gebleken.

De staking van 27 Juni tot 25 Juli 1949 was geheel door de communisten op touw gezet en geïmporteerd uit Canada, waar de Canadese Zeeliedenbond, wiens leiding als communistisch wordt beschouwd, een staking had afgekondigd, omdat Canadese reders arbeidsovereenkomsten hadden gesloten met de anti-communistische Internationale Zeeliedenbond. De Canadese bond plaatste een aantal van zijn agenten op schepen met bestemming voor Engeland en dezen zetten bij aankomst in de Engelse havens de bemanningen aan tot staking. De bedoeling was met de „besmette" ladingen de Britse havenarbeiders te „infecteren" en zodoende de staking naar Engeland te laten overslaan. De bemanningen van de eerste Canadese schepen, die in Londen aankwamen — de „Beaverbrae" en de „Argomont" — legden inderdaad het werk neer en haalden de loopplanken binnenboord om het lossen te beletten. De leiders van de Witte Bond verklaarden, dat de schepen dan maar met kranen moesten worden gelost. Maar nu begon de communistische machinerie te werken. En weer traden onder de leden van het „Stakingscomité" de drie mannen op de voorgrond, die in 1948 de zinkerts-staking hadden georganiseerd: Constable, Dickens en Saunders. Het resultaat was een verlies van 239.670 werkuren, opnieuw grote schade voor het economische leven, en de noodzaak om weer militairen voor het lossen van „niet-houdbare" ladingen te gebruiken.

De drie communistische raddraaiers waren nog steeds lid van de Witte Bond, maar zij werden, na een langdurig „zuiveringsproces", eindelijk geroyeerd, in het voorjaar van 1950. En dat was juist, waar zij en hun partijgenoten op hadden aangestuurd. Zij hadden nu aanleiding voor een nieuwe havenstaking en vonden al spoedig een voorwendsel daartoe, toen een firma in de haven het voornemen te kennen gaf, 250 man aan te nemen tegen een vast weekloon, en een kleine, plaatselijke organisatie zich daartegen verzette, omdat die arbeiders vroeger altijd dagloon hadden ontvangen. Weer schoof men het eigenlijke conflict terzijde en ditmaal werd nadruk gelegd op het royement van de drie agitators.

Deze staking duurde van 19 April tot 1 Mei 1950. Voor de derde maal moesten er schepen door militairen worden gelost; 93.750 werkuren gingen verloren.

Geen van deze stakingen heeft, wat de concrete eisen betreft, enig succes opgeleverd. Maar Edward Dickens, de kleine Stalin van de Londense haven, heeft openlijk verklaard, dat de verloren stakingen de moeite best loonden, omdat er méér bij te winnen viel dan matérieel voordeel.

Gevaar voor de Westerse wereld?

Men mene niet, dat in de Londense haven achter iedere kist en achter elke baal een communist verscholen zit. Nog geen honderd Londense havenarbeiders zijn lid van de communistische partij en het aantal meelopers wordt op ongeveer vierhonderd geschat. Maar de partij weet, door middel van het zeer actieve en invloedrijke „Stakingscomité", haar doel toch te bereiken. Dit comité telt tegenwoordig zeventien leden, waarvan er op zijn minst zes lid zijn van de communistische partij.

In Juli 1949 verklaarde minister Attlee: „De onofficiële stakingen zijn schadelijk voor het land en voor de eigen regering van de arbeiders. De enigen, die er voordeel bij hebben zijn zij, die graag de mislukking van onze grote sociaal-democratische beweging zouden zien. Zij geven niets om dit land: hun hart is ergens anders."

Maar, al is het waar, dat vrijwel niets de Labour-regering zozeer bezwaart als de havenstakingen, het is eveneens waar, dat de regering al het mogelijke doet om de havenarbeiders te ontzien. En dat is te begrijpen, want als zij zich van de Labour Party *afkeren, zou deze partij, alleen al in Londen, op zijn minst acht zetels verliezen, voldoende om de tegenwoordige regering ten val te brengen.*

Toen tijdens de havenstaking van 1949 de *National Dock Labour Board*, het enige lichaam, dat wettelijk bevoegd is om dergelijke disciplinaire straffen op te leggen, gedreigd had met intrekking van de regeling betreffende het minimum weekloon, als de arbeiders niet aan het werk gingen, liet de regering nog dezelfde dag verklaren, dat de *„Labour Board"* „zonder machtiging" had gehandeld en dat een dergelijke drastische maatregel niet werd overwogen.

Niemand in Engeland twijfelt er aan, dat de communistische leiders, in geval van een oorlog met Rusland, zullen worden geïnterneerd, zoals dat tijdens de tweede wereldoorlog is gebeurd met de fascistische voormannen. Maar het is de vraag, hoeveel stakingen de communisten nog in vredestijd kunnen organiseren. En in verband daarmee rijst tevens de vraag, of het, wanneer de oorlog eenmaal is uitgebroken, wel voldoende zou zijn, een paar raddraaiers uit te schakelen, die op het ogenblik bekend staan als agitators van de Vijfde Colonne, nadat deze lieden er misschien al in geslaagd zijn door middel van de stakingen grote invloed te krijgen op de, aanvankelijk loyale, havenarbeiders.

Volgelingen van de communistische leiders, wier namen thans bekend zijn, zouden, in geval van een oorlog met Rusland, wel eens de leiding kunnen nemen bij een binnenlandse oorlog, gericht tegen de voornaamste toevoer-wegen van Groot Brittannië. En die sabotage zou een ontzettend gevaar kunnen worden voor de Westerse wereld.

Doss nr 1061
Cat Volkskrant
Datum 17-11-50

VOORLOPIG VERSLAG VAN „JUSTITIE"

Kamerleden vragen verbod van politieke stakingen

Anderen willen garanties

(Van onze correspondent)

DEN HAAG, 16 Nov. — De stakingen, welke in Augustus in de Amsterdamse en Rotterdamse havens zijn voorgekomen, werden besproken in het Voorlopig Verslag der Tweede Kamer over de begroting van Justitie. In dit verslag komt de vraag naar voren, of soortgelijke politieke stakingen niet moeten worden verboden. Andere Kamerleden willen niet zo ver gaan en vragen het oordeel van de minister.

Die stakingen zijn ontstaan, zo meent een aantal leden, op instigatie van communistische zijde en hadden niet ten doel de levensvoorwaarden van de arbeiders te verbeteren, doch uitsluitend om onrust te verwekken. De minister-president heeft dit in zijn radiorede van 19 Augustus duidelijk uiteengezet. Deze leden wierpen nu de vraag op of dergelijke stakingen, welke huns inziens kennelijk gericht zijn tegen de democratische rechtsorde en welke doorgaans ook gepaard gaan met bedreiging van werkwilligen en andere vormen van terreur, mogen worden getolereerd. Nu in alle bedrijven zo nodig van overheidswege de lonen kunnen worden vastgesteld, rijst de vraag, zo meenden deze leden, of het complement daarvan niet behoort te zijn, dat stakingen ook in alle bedrijven verboden behoren te worden. Zij wilden op deze vraag zelf nog niet dadelijk een antwoord geven, doch zouden van de minister in elk geval willen vernemen, of deze niet meent, dat de tijd gekomen is om aan stakingen, welke rechtstreeks gericht zijn tegen de bestaande rechtsorde, een einde te maken.

Geen verbod

Vele andere leden zouden er niet over willen denken het staken in het algemeen te verbieden. Wel zouden zij de minister willen vragen, hoe deze denkt over een verbod van het aanzetten tot staking met het oogmerk de economische orde te verstoren. Voorts meenden zij, dat overwogen zou kunnen worden een regeling te treffen omtrent bepaalde vormen, welke bij het stakingsrecht in acht genomen moeten worden. Men zou bij voorbeeld kunnen bepalen, dat eerst na inachtneming van een zekere termijn mag worden gestaakt, dat bij stemmingen onder de arbeiders over de vraag, of men al dan niet zal staken, zekere voorschriften moeten worden nagekomen, welke een eerlijke besluitvorming waarborgen, eventueel ook, dat staking eerst geoorloofd is, indien bemiddelingspogingen niet binnen een zekere tijd tot succes hebben geleid.

Weer andere leden zouden ook allerminst het staken in het algemeen verboden willen zien. Wel zouden ook zij echter overwogen willen zien een verbod van het aanzetten tot stakingen met het oogmerk van verstoring van de economische orde. Vele leden meenden, dat ook een dergelijk als beperkt bedoeld verbod niet noodzakelijk en ook niet wenselijk zou zijn. Een verbod zou psychologisch averechts werken. Deze leden meenden, dat de minister-president in zijn genoemde radiorede zich terecht heeft beperkt tot een beroep op het gezond verstand der stakers en dat het niet juist zou zijn deze rede te gebruiken als argument voor veel verder gaande maatregelen dan de minister-president heeft bedoeld.

1061

Doss. no 1061
Cat Parool
datum 29-8-50

N.V.V.-voorzitter Oosterhuis:

„AL ZIJN WIJ IDEALISTEN, WIJ ZIJN GEEN IDIOTEN"

E.V.C. begon en verloor in vier jaar tijd 173 stakingen

(Van een onzer verslaggevers)

In vier jaar tijd heeft de E.V.C. 173 stakingen uitgeroepen en verloren, te weten 35 in 1946, 33 in 1947, 63 in 1948 en 42 in het afgelopen jaar. Deze cijfers deelde gisteravond de heer H. Oosterhuis, voorzitter van het N.V.V., mede, sprekende in de eerste der zeven grote demonstratieve vergaderingen, die dit vakverbond in het land belegt. De vergadering werd gehouden in de Apollohal te Amsterdam; er waren ongeveer vier duizend aanwezigen.

De heer Oosterhuis wees er op, dat andermaal een nieuwe, dictatoriale en imperialistische macht Europa bedreigt: de Sowjet-Unie, die geen stabilisatie van de vrede wenst, doch voortdurend het herstel van de door twee wereldoorlogen tot armoede vervallen landen saboteert, mede met behulp van haar vijfde colonnes, de communistische partijen in de Westerse democratische landen. Het ergste is misschien nog wel, dat Rusland deze satanische politiek voert in naam van het socialisme en dat het daarvoor op schaamteloze wijze de vergaderzaal der Verenigde Naties misbruikt.

Spreker herinnerde er aan, hoe Moskou, dat na de nederlaag van Duitsland het sterkste leger heeft opgebouwd en een luchtmacht bezit, groter dan die der Westerse landen samen, tegelijkertijd op sluwe wijze een zogenaamde vredesactie op touw zet. Dit alles is geheel volgens de oude leer van Lenin, thans ook gevolgd door Stalin: de leer van list en leugen, bedrog en intimidatie, sabotage en terreur. In dit kader moet men ook de stakingen zien, uitgelokt door de E.V.C., die alleen worden uitgeroepen om onrust en verwarring te scheppen.

Kunnen de vrije volkeren hier dan niets tegenover stellen? Ja, wanneer zij zich geestelijk, sociaal, economisch en óók militair zo sterk mogelijk maken. „Al zijn wij idealisten," riep spreker uit, „wij zijn geen idioten, die zich weerloos onder de voet laten lopen!" Hij wekte dan ook zijn toehoorders op tegenover de terreur en de intimidatie der communisten een zo sterk mogelijk N.V.V. te stellen.

Rede Evert Vermeer

De heer Evert Vermeer, lid van de Tweede Kamer voor de P. v. d. A., zei, dat socialisten, die geleerd hebben hun strijd niet te willen voeren „met de wapenen der barbaren" zich niettemin voor de vraag gesteld zien, wat meer waard is: te strijden voor de vrijheid of onder te gaan in onvrijheid. Hij kantte zich eveneens scherp tegen de z.g. vredesactie van Stockholm en gispte sterk de intellectuelen, die deze actie steunen.

„Er zijn lieden, die gevaarlijker zijn dan de communisten," zei hij; „wanneer een man als prof. dr. Jan Romein deze actie steunt, dan kan hier geen sprake meer zijn van naïveteit, maar van misdadigheid ten aanzien van de veiligheid van ons volk."

De vrije volken hebben geen andere keus; een tweede München mag niet meer voorkomen en daarom dienen wij ons eensgezind te scharen achter het besluit van de regering om daadwerkelijke steun te verlenen aan de strijd der Verenigde Naties tegen de door Moskou uitgelokte aanval der Noord-Koreanen. Korea moeten wij zien als een laatste waarschuwing; tegelijkertijd mogen wij het binnenlandse gevaar niet over het hoofd zien en de vraag rijst of wij wel mogen doorgaan de communisten de middelen te verschaffen de democratie te ondermijnen.

Resolutie

De vergadering nam ten slotte een resolutie aan, waarin de politiek der Sowjet-Unie ernstig werd veroordeeld en instemming werd betuigd met de gewapende hulp aan Zuid-Korea; met afwijzing van de Stockholmse vredesactie worden in deze resolutie alle mensen van goeden wille opgeroepen zich niet te laten afschrikken door de terreur van de communistische vijfde colonnes en de militaire bedreiging door de Sowjet-Unie te beantwoorden met een hechte organisatie van de verdediging van het Westen, ten einde aldus de strijd aan te binden voor een wereld van veiligheid, vrijheid en vrede.

1061

DOSS. No.: 1061
CRT.: Volkskrant
DATUM: 23-4-48
AR.:

1061

Stakingen

Het Centraal Bureau voor de Statistiek berekent ook nauwkeurig, hoeveel arbeidsdagen er verloren gaan door stakingen. In 1946 waren dit er 681.600, in 1947 aanmerkelijk minder, namelijk 203.400, de eerste drie maanden van dit jaar vertonen weer een stijging, met ruim 79.000 verloren arbeidsdagen. Het leeuwendeel van dit laatste aantal kwam voor rekening van het conflict in de bouwnijverheid, waardoor alleen in Maart 39.000 arbeidsdagen verloren gingen op een totaal voor deze maand van 46.000.

GELD EN GOED

Toch kan in ons land gelukkig van een betrekkelijk grote arbeidsvrede worden gesproken, waarbij wij in herinnering willen brengen, dat in 1919 meer dan 1 millioen en in 1920 zelfs 2.3 millioen arbeidsdagen door stakingen verloren gingen.

E.V.C. verliest terrein

Het betrekkelijk geringe aantal stakingen houdt uit den aard der zaak verband met de geringe greep van de communisten op de arbeiders, welke in landen als Frankrijk veel groter is. Deze invloed neemt bovendien af, zoals de reeds eerder besproken cijfers over het ledental van de verschillende vakbonden aantonen:

	1-1-'47	1-1-'48	toeneming aantal	in %
K.A.B.	224.900	251.400	26.500	11.8
N.V.V.	300.300	330.800	30.500	10.2
C.N.V.	119.100	131.300	12.200	10.2
E.V.C.	169.400	176.900	7.500	3.8

Tot slot als nagerecht van dit cijfermenu nog enige lichte kost.

In Maart 1948 waren er bij de arbeidsbureaux 42.800 aanvragen van werkgevers tegenover 48.500 aanbiedingen van manlijke arbeiders. Wijzen deze cijfers reeds op een geringe werkloosheid, naar vrouwelijke arbeidskrachten is de vraag nog veel groter. De cijfers voor Maart waren 21.400 vraag en niet meer dan 7.000 aanbod.

De Volksuniversiteiten gaven in het eerste winterseizoen na de oorlog een grote opleving te zien; bijna 60.000 deelnemers aan de cursussen tegen 32.000 voor de oorlog. Het jaar 1946/47 gaf een teruggang te zien tot 44.000, dat dus evenwel nog van niet onbelangrijk grotere belangstelling getuigt dan voor de oorlog het geval was.

DOSS. No.:
CRT.: NIEUWE POST
DATUM: 2-8-47
PAR.:

WIJ STAKEN

Het Centraal Bureau voor de Statistiek, producent van dorre, droge cijfers, levert nochtans dikwijls materiaal, dat binnen het bereik van de grote massa zou moeten worden gebracht.

Het is niet ondienstig de „massa" op de hoogte te stellen van de resultaten van het wapen, waarnaar tegenwoordig al te veel gegrepen wordt: „Staken".

Na het verbod tot staken in de jaren 1940—1945 (Mei) volgde na enige kleine pogingen in de resterende maanden in 1945 een golf van 270 stakingen in het jaar 1946.

In verhouding met de „gunstige" jaren gedurende 1919—1932 — de bloeiperiode van de staaklustigen, die gelukkig vrijwel verdween in de jaren 1933—1939 — is het vorige jaar een „top"-jaar.

RESULTATEN VAN DE STAKINGEN IN NEDERLAND IN 1946

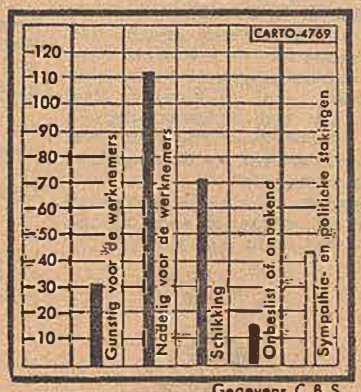

Gegevens C. B. S.

In 1946 braken 270 stakingen uit, met inbegrip van 42 sympathie-, protest- of politieke stakingen, welke wij buiten beschouwing laten.
Hiervan resulteerden er 31, zegge één en dertig, gunstig voor de werknemers, van 113 stakingen werd aan geen enkele der gestelde eisen ten gunste van de werknemers voldaan.
In 70 gevallen werd een schikking getroffen en aan een gedeelte der eisen tegemoet gekomen, van 15 was het resultaat onbekend.

In hoofdzaak betroffen de geschillen de arbeidsvoorwaarden en loonkwesties, in mindere mate was de eis verstrekking van goederen in natura — dit vooral in de textielnijverheid.

Deze 270 stakingen kostten 681.600 aan verloren arbeidsdagen, waarvan 40 % aan sympathie-, protest- of politieke stakingen toebedeeld moeten worden.

Bijna 80.000 arbeiders waren er bij betrokken.

Staken is het wapen waarmaar thans te spoedig gegrepen wordt, slechts in het uiterste geval zou dit mogen geschieden.
Wat zou er moeten geschieden, indien alle werkgevers eens gingen staken? Nationalisatie van alle bedrijven?

Maar dan zouden wij terecht komen in de totalitaire of wat even dictatoriaal zou zijn, de communistische staat. Daarheen worden wij zo langzamerhand dan ook gedreven. Doch indien het zóver zou zijn, zou het wapen waarnaar thans zo heftig gegrepen wordt, den arbeiders uit de handen gerukt worden.

Want in de dictatuurstaten — zoals Rusland — is het eenvoudig verboden te staken. En of de arbeiders zo naïef zijn te geloven, dat het daar rozengeur en maneschijn is, betwijfelen wij. Staken helpt niet vooruit, maar achteruit.

d. H.

1061

"TRIBUNE"
25-5-46

BIBL. Nr. 10 b1
ORT: Tribune
DATUM: 25-5-46

Naar massale strijd

Op voor de algemene werkstaking!

De stembus heeft gesproken. De arbeiders hebben hun oordeel voltrokken over de bezittende klasse en haar marionettenregering Schermerhorn-Drees. Dat staat als een paal boven water.

De partij van de Arbeid, die op 30 tot 40 zetels speculeerde, kon het zetelaantal, dat de partijen, die haar vormden, in 1937 hadden gekregen, niet handhaven. Zij heeft een aderlating ondergaan. Duidelijker dan ooit te voren demonstreerden de leiders van deze klassen-samenwerkingpartij hun wil, om als dokter van het verrotte kapitalisme op te treden. Hetsen tegen de Communisten, in het gevlei komen bij de bourgeoisie was tot op het laatste ogenblik haar parool. Schermerhorn demonstreerde dat nog duidelijk aan de vooravond van de verkiezingen, door zich tegenover de stakende arbeiders te plaatsen en zich als sterke man bij de reactie aan te dienen.

De Nederlandse arbeiders hebben hem het juiste antwoord gegeven.

De Partij van de Arbeid laat nu door middel van haar pers doorschemeren, dat zij in oppositie zal gaan. Niets zou de Nederlandse arbeiders liever zijn..... maar het is **bluf.** Terwille van een samengaan met de Katholieke Volks-Partij zal zij alles en dan ook alles willen slikken, om regeringspartij te blijven. Haar „radicale" woorden worden haar in gegeven door een koehandel met Romme c.s. om zo min mogelijk veren te laten. Het gaat er bij deze heren om, welke posities zij in een eventueel „rooms-rode-coalitie" zullen innemen. **De doorbraak is mislukt,** omdat de **Katholieke arbeiders geen verschil zagen in de politiek van hun eigen reactionnaire leiders en die van de Partij van de Arbeid.** Zij redeneerden als volgt: wat geeft het of wij door de hond of door de kat gebeten worden. Was het niet Schermerhorn, die de katholieke mijnwerkers met een kluitje in het riet stuurde? Is het niet deze regeringsautoriteit, die het leger aan het onderkruipen wil zetten?

De C.P.N. heeft gewonnen. Honderdduizenden arbeiders stemden op deze Partij, om te demonstreren, dat er een eind moet komen aan de ongebreidelde uitbuiting. Zij toonden dat zij de strijd tegen het kapitalisme willen. De verkiezingswinst van de C.P.N. is ongetwijfeld medegekomen door de oproepen van onze partij.

In Amsterdam, Rotterdam, Zutphen, Deventer en talrijke andere plaatsen heeft onze Partij in plakkaten, in manifesten, in de krant en op vergaderingen zich uitgesproken voor de Communistische lijst.

Maar de winst van de C.P.N. had nog groter kunnen zijn, wanneer zij met kracht en moed de leiding had genomen van de in strijd staande Nederlandse arbeiders; wanneer de leiders der C.P.N. solidariteit met de havenarbeiders hadden betoond, door niet alleen zoetsappig te protesteren tegen Schermerhorn, maar de daad van de algemene werkstaking hadden toegepast tegenover de onwillige ondernemers.

De honderdduizenden arbeiders hebben op de C.P.N. gestemd, niet opdat deze Partij nu zal hengelen naar ministerzetels, maar de strijd van de Nederlandse werkers gaan organiseren. Wij waarschuwen de arbeidersklasse echter, dat Paul de Groot c.s. daartoe niet bereid zijn. De C.P.N. zal de klassenstrijd niet voeren en van het in haar gestelde vertrouwen misbruik maken. Dit zal de practijk leren. De arbeiders moeten zich daarom niet teleurgesteld voelen en in politieke onverschilligheid terugvallen. Hun antwoord moet zijn: **Verscherpte klassenstrijd!**

De C.P.N. stemmen betekent: Onverzoenlijke klassenstrijd!

We moeten deze voeren, als het moet tegen de C.P.N. leiding in, want slechts de klassenstrijd kan de verkiezingsbeloften ten uitvoer brengen.

De reactie lacht in haar vuist. Maar... zij lacht te vroeg. Zij wil een reactionnaire regering, zij verheugt zich erover, dat de Partij van de Arbeid de gevangene zou zijn van de Katholieke Volkspartij, van Romme en Kortenhorst. Maar het spreekwoord zegt: Wie het laatst lacht, lacht het best. Want de strijd van de Nederlandse arbeiders wordt niet in het parlement gevoerd.

Deze strijd speelt zich af in het bedrijf, op de straat. Honderdduizenden arbeiders willen loonsverhoging, willen prijsverlaging. Honderdduizenden arbeiders willen geen koloniale avonturen, zij willen een vrij Indonesië. Hun parool is: geen man en geen cent voor een koloniale oorlog.

De voorbereiding van de verkiezingen van de Provinciale Staten en de Gemeenteraden staat voor de deur.

De beste voorbereiding is de strijd van de Nederlandse werkers.

Laat de reactie schreeuwen over een rechtse regering, de arbeiders hebben slechts één taak: de knuppel bij de hand te houden.

Wij herinneren hen aan de bekende uitspraak: Heel het raderwerk staat stil, als uw machtige arm het wil. Arbeiders van Nederland, vijf jaren heeft de Nazibarbarij geduurd, wij hebben nu genoeg van honger, gebrek en politiestaat.

Daarom: staakt, staakt en staakt. Ondersteunt de reeds in strijd zijnde arbeiders. Vormt een eenheidsfront in het bedrijf van communistische, sociaal-democratische, katholieke en christelijke arbeiders.

Op de bres voor hoger loon, voor lagere prijzen, tegen het kapitalisme, voor het socialisme. Niet naar rechts, maar naar links. Voor actie en strijd. Voor de algemene werkstaking.

De zeeliedenstaking

De voorgestelde regeling is verraad aan deze prachtige eensgezinde staking

Geen stap terug, maar voorwaarts!

In een vergadering van stakende zeelieden, welke in A'dam, op Maandag 20 Mei werd gehouden, zijn aan het eind belangrijke mededelingen gedaan, die gezien het feit dat de radio mededeling deed, dat B. Blokzijl, voorzitter Hoofdbestuur E.V.C. een **persoonlijk onderhoud** had aangevraagd bij den Minister President Schermerhorn geen verrassing was.

Eerlijk gezegd gaf het ons wel een huiverig gevoel van; wat moet Blokzijl in een persoonlijk onderhoud bespreken? Een gevoel van: **er wordt geen eerlijk spel gespeeld.** Dit is inderdaad uitgekomen. Vandaar dat wat werd medegedeeld geen verrassing bracht want wij waren op het ergste voorbereid.

De Landelijke Voorzitter v. d. E.V.C. Blokzijl heeft voorstellen gedaan aan Schermerhorn welke hierop neerkomen:

1. De staking wordt opgeheven en er worden geen rancune-maatregelen genomen tegenover de stakende arbeiders. Voorzover de arbeiders niet direct aan het werk gezet kunnen worden, worden deze in een wachtgeldregeling opgenomen.
2. Na werkhervatting wordt de E.V.C. opgenomen in het overleg (contactcommissie) naast de overige organisaties.
3. De E.V.C. wordt opgenomen en medepartij bij de C.A.O. voor de zeelieden.

Minister Schermerhorn antwoordde, dat ook hij wel iets voelde voor hetgeen naar voren was gebracht. Hij zou overleg plegen en zo spoedig mogelijk telefonisch mededeling doen.

Zondagmiddag deelde hij mede dat hij deze voorstellen niet kon aanvaarden.

Wij voor ons konden geen ander antwoord verwachten. Heeft men nu werkelijk de illusie dat men nog iets van deze kant kan verwachten?

De voorzitter Kleinsma deelde mede dat Blokzijl zelf zou komen, om deze voorstellen te verdedigen.

Kleinsma zelf verklaarde zich tegen voorstellen. Hennink, Landelijk Hoofdbestuurder kwam de voorstellen verdedigen, daar Blokzijl verhinderd was.

Deze Hennink verklaarde dat deze voorstellen het beste waren, die er zijn. Het ging in dit conflict practisch alleen om de medezeggingschap (hevige protesten uit de vergadering). Hennink geeft verder toe, dat deze voorstellen een terugtocht betekenen. Hij zegt: Wij moeten een pas op de plaats maken.

Wij zeggen: Wij doen door deze voorstellen te aanvaarden een belangrijke stap terug.

Wij willen niet te breedvoerig over deze uiteenzetting zelf uitweiden. De manier waarop door de vergadering werd gereageerd, mede ook door Kleinsma, Voorzitter Landelijke Bedrijfsgroep Transport welke ook namens zijn 2 mede-Hoofdbestuurders sprak en zich na Hennink opnieuw tegen deze voorstellen uitsprak, zegt voldoende.

De vergadering sprak zich uit, dat alle zeelieden zich over deze voorstellen moeten beraden.

Deze voorstellen moeten besproken worden door de Redersorganisaties.

Wij voor ons kunnen bij voorbaat al zeggen dat zij zullen worden afgewezen.

Deze reactionnaire reders voelen zich sterk staan..... met de regering achter zich en deze voorstellen voor zich.

Het is ons onbegrijpelijk hoe men in dit stadium deze voorstellen kan doen, vooral als wij ook een Antwerpse havenarbeider konden beluisteren in deze vergadering welke vóór Hennink sprak.

Deze gaf een overzicht hoe de zaak bij de Antwerpse dokkers er voorstaat.

Daar wordt niet gemonsterd op Hollandse schepen en deze worden ook niet gelost en geladen. Dit vooral waar de Sociaal Democratische Burgemeester al

Zie vervolg pag. 2, 3e kolom

COLL. Nr: 1061
SRT.: TRIBUNE
DATUM: 10-5-'46

De stakingen en de C.P.N.

De grote stakingen, die wij de laatste maanden hier beleven, gaan in betekenis verre uit boven een loonconflict zonder meer. Natuurlijk, de eisen der zeelieden zijn volkomen gerechtvaardigd. Tijdens de oorlog werden hun de schoonste beloften gedaan, omdat het Nederlandse kapitalisme maar één wens kende: de oorlog tegen Duitsland mede helpen winnen, om daarmee aanspraak te kunnen maken op een deel van de vruchten van de overwinning. Daaraan werd alles ondergeschikt gemaakt. Beloften aan de zeelieden, beloften aan de Indonesiërs, beloften aan de arbeiders in Nederland, men was er zo kwistig mee, omdat het op dat ogenblik niet méér kostte dan de moeite om ze uit te speken. Na dat, wat men ten onechte met de naam van bevrijding aanduidt, werd de toon anders. Men kende toen maar één toverwoord: opbouw. En weer wordt het schone uitzicht gesteld van een beter leven, van een menswaardig bestaan. Niet nu, maar altijd maar weer in de toekomst. Alle eisen van de arbeidersklasse zijn gerechtvaardigd, zolang zij geen menswaardig bestaan heeft, zolang zij ondanks haar werken nog van alles te kort komt. De ondernemers maken weer grote winsten, zij komen niets te kort. Zij hebben maar één doel: de gevolgen van de oorlog te doen verdwijnen, met behulp van de arbeidersklasse, ten koste van de arbeidersklasse. Het zal weer de grote massa van werkers moeten zijn, die de oorlog betaalt.

De versterkte strijdlust van de arbeidersklasse ten opzichte van de vooroorlogse periode is een handicap voor dit streven van het groot-kapitaal. Stakingen betekenen: verloren arbeidsdagen, vertraging van de kapitalistische opbouw, lagere winsten. Een voor de arbeiders gewonnen staking bovendien: meer loon betalen en versterkte strijdlust. Het groot-kapitaal heeft zich daarom aaneengesloten, om te trachten, ten koste van alles de stakingen onmogelijk te maken, niet alleen voor dit ogenblik, maar ook voor de naaste toekomst. Daarom gaat de betekenis van deze stakingen verre uit boven een gewoon loonconflict. Het is in wezen de strijd van de kapitalisten tegen de arbeidersklasse. Zij willen deze staking winnen, om de arbeiders murw te beuken, het vertrouwen in eigen kracht doen verliezen en zodoende een stemming te scheppen, die stakingen in de naaste toekomst uitsluiten. Zij hebben zich aaneengeschaard en zullen geen kosten sparen, om hun doel te bereiken. Het gaat hun niet meer om de zeelieden, het gaat hun tegen de Nederlandse arbeidersklasse als geheel. Zij worden trouw geholpen door hun handlangers: de kerk, de regering en niet in de minste mate door de P. v. d. A. en het N.V.V.

De laffe aanvallen in „Het Vrije Volk" overtreffen alles, wat we voordien meegemaakt hebben. Het voor te stellen, of een werkwillige geen onderkruiper, maar een flinke kerel is, dat kan alleen een karakterloze persslaaf.

„Arbeidersbelang opgeofferd aan communistische agitatie", zo schrijven zij. De werkelijkheid is, dat er van een C.P.N.-agitatie geen sprake is. Ongetwijfeld, „De Waarheid" heeft zich achter de staking gesteld, maar zij laat alles na, dat de kracht van de stakende arbeiders kan versterken. Zij legt de nadruk op de onwilligheid van de werkgevers en tracht aan te tonen, dat de stakers eigenlijk zulke brave mensen zijn, die niets liever willen, dan zo hard mogelijk werken. Zij laat na, op het klassekarakter van deze staking te wijzen. Terwijl we elke avond in „De Waarheid" oproepen lezen, om toch in Godsnaam zoveel mogelijk in het verkiezingsfonds te storten, ons tot in de treure wordt verteld, dat de gehele redactie en zelfs Jochem Jofel, althans diens geestelijke vader, een dag loon voor het verkiezingsfonds hebben afgestaan, vinden we nauwelijks een oproep, om de stakers te ondersteunen. Het verkiezingsfonds mag dan voor de C.P.N. van groot belang zijn, de gehele arbeidersklasse van Nederland zou er mee gebaat zijn, als de C.P.N. evenzeer ijverde voor de stakingsgelden voor de arbeiders. Maar liever dan zich onvoorwaardelijk en met kracht achter deze staking te stellen, neemt de C.P.N.-leiding een standpunt in, dat bedenkelijk dicht bij neutraliteit ligt. Zij wil zich niet compromitteren tegenover de bourgeoisie, omdat de uitslag van de verkiezingen haar mogelijk een aantal ministerszetels kan bezorgen. En onder die omstandigheden, zal zij zich ook tegen stakingen uitspreken, zoals ook de Franse communistische partij dat deed bij de laatste typografenstaking.

Er dreigt gevaar voor de staking. Gevaar, omdat een groot deel van de arbeidersklasse onvoldoende de belangen ziet, die er op het spel staan. Zij onderschatten de werkelijke bedoelingen van het groot-kapitaal. Natuurlijk, er bestaat algemene sympathie, maar deze uit zich te weinig in daden. Een algemene werkstaking van 24 uur zou het passende antwoord aan de reactie zijn. Slechts een hecht aaneengesloten arbeidersklasse kan als overwinnaar uit de strijd komen. Er wordt gesteund, maar te weinig. Voor een organisatie als de E.V.C. is met bijna 200.000 leden moet het mogelijk zijn, het grootste deel van de benodigde stakingsgelden bijeen te brengen. Als we vernemen, dat de stakers een week met 12 gulden naar huis gingen, dan blijkt, dat dat niet het geval is. Alles moet er op gezet worden, deze staking te winnen, omdat een verlies een terugslag zal brengen in de gehele Nederlandse arbeidersklasse. Waar zulke belangen op het spel staan, staat maar één weg open: werken en nog eens werken om de benodigde steungelden bijeen te brengen. Offer niet alleen, maar offer veel. Hier moeten persoonlijke belanken voor dat ene doel, het winnen van de staking. Daarom, werk met steunlijsten, wek je makkers in werkplaats en fabriek op je voorbeeld te volgen. Wijst hen op het prachtige voorbeeld van de Amsterdamse trammannen, die hun gehele verdienste van j.l. Zondag, toen de trams in verband met de voetbalwedstrijd Holland-België reden, in de stakingskassen stortten.

Tegen de reactie. Tegen het kapitalisme, Steunt de stakers !!!

S. B.

1061